

LAITURILLA®

HINEE – Kohti hiilineutraalia mökkeilyä -hanke

KYSELYRAPORTTI

Oman mökin vuokraaminen. Jakamis- ja kiertotalous mökkeilyssä. Maaliskuu 2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Etelä-Savon
maakuntaliitto

MIKSEI

MIKKELI

Sisältö

1 Kyselyn tarkoitus ja toteutus

2 Vapaa-ajanasukkaiden vastaukset

2.1 Vapaa-ajanasukkaiden taustatiedot

2.2 Oman mökin vuokraaminen

2.3 Jakamis- ja kiertotalous mökkeilyssä

2.4 Vapaa sana

3 Johtopäätökset

1

KYSELYN TARKOITUS JA TOTEUTUS

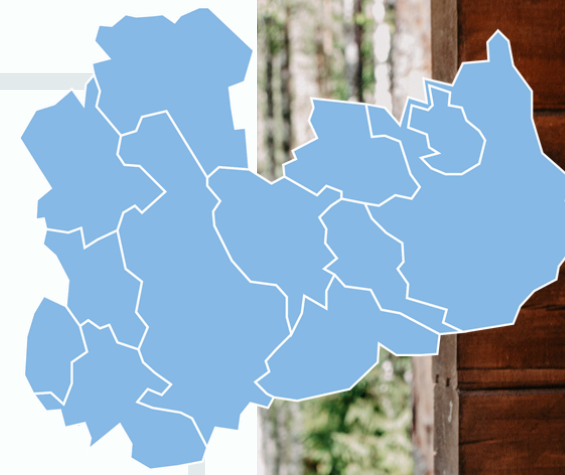

Etelä-Savossa on yli 45 000 mökkiä

Vapaa-ajan asuminen monine vaikutuksineen on maakunnalle erittäin merkittävä voimavara. Suomen suosituimpiin mökkeilyalueisiin kuuluvassa maakunnassa on vapaa-ajanasuntoja saman verran kuin vakituisia asuinrakennuksia, yli 45 000. Mökeillä vietetään aikaa keskimäärin 85 vrk vuodessa, ja mökkeilijöiden rahankäyttö alueella on yli 200 miljoonaa vuodessa.

Jakamis- ja kiertotalouden ratkaisuilla voidaan vaikuttaa vapaa-ajan asumisen hiilijalanjälkeen. Suurin osa alueen mökeistä on ahkerassa käytössä, mutta osa on hyvin vähällä käytöllä - näiden kohdalla voisi vuokraustoiminnan avulla parantaa käyttöastetta ja kohentaa hiilitasetta.

Kyselyn tarkoituksena on selvittää nykytilannetta alueen vapaa-ajan asumisessa jakamis- ja kiertotalouden toteuttamisen sekä oman mökin vuokraamisen osalta.

Mökkeilyn hiilijalanjälki 427 kg CO₂e

yhtä Etelä-Savon vapaa-ajanasukasta kohden

45 200

VAPAA-AJANASUNTOA

66 %

vapaa-ajanasukkaista tulee
maakunnan ulkopuolelta

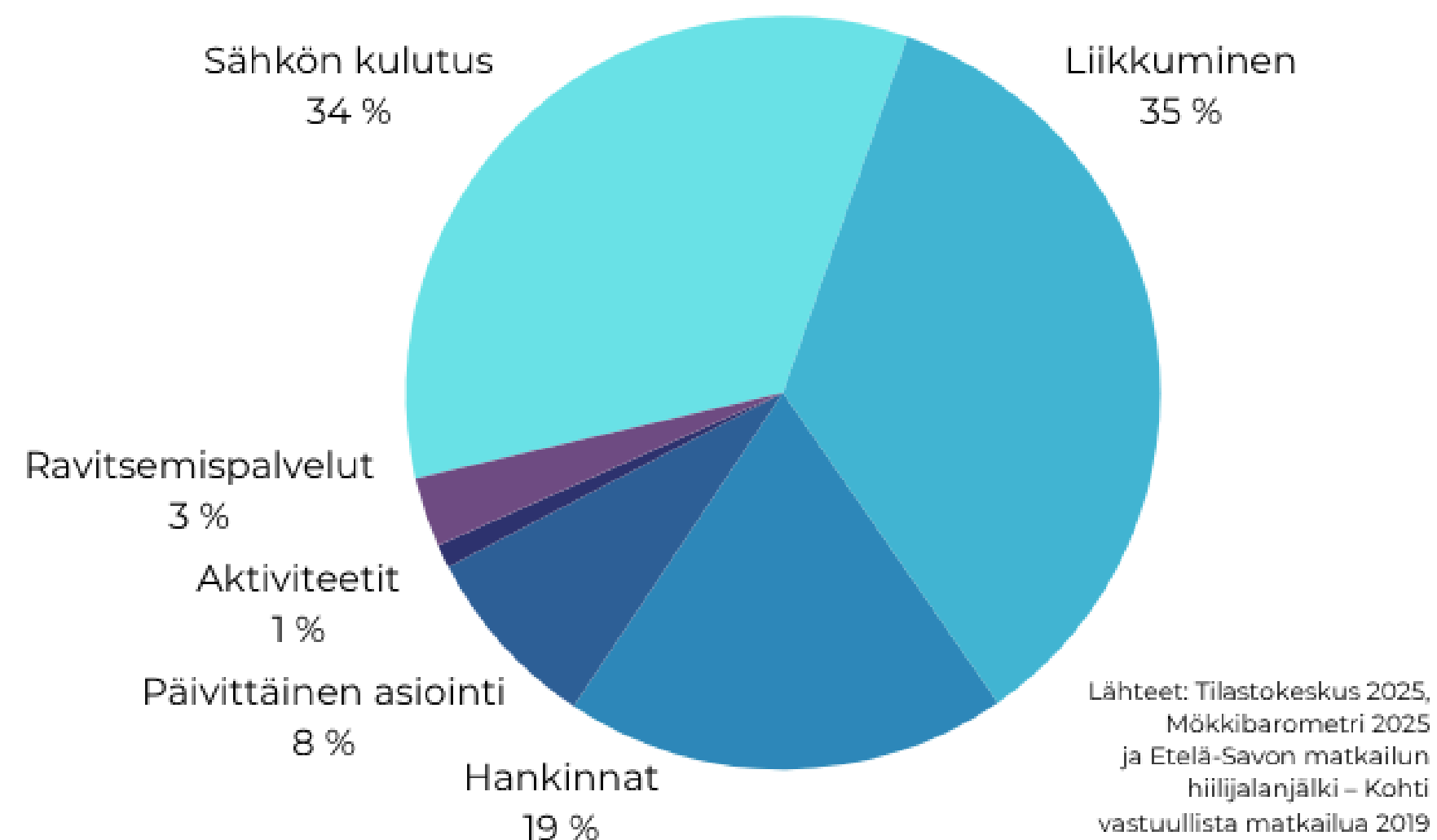
9 %

Suomen 495 145
vapaa-ajanasunnosta
sijaitsee Etelä-Savossa

4,3

**SÄÄNNÖLLISTÄ KÄYTTÄJÄÄ
/ VAPAA-AJANASUNTO**

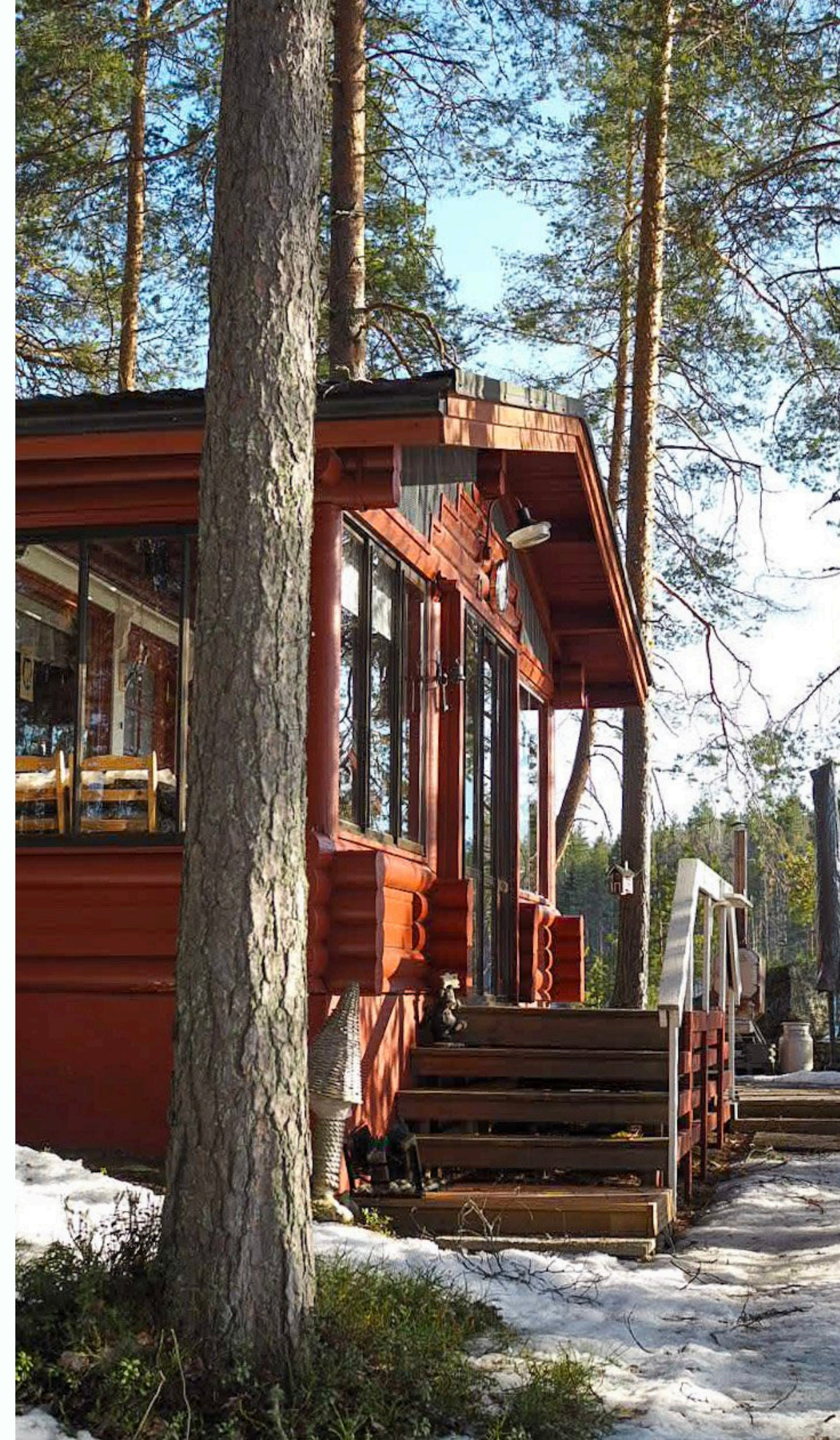

Kyselyn tausta

Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa vapaa-ajanasukkaiden ajatuksia oman mökin vuokraamisesta. Samalla selvitettiin myös jakamis- ja kiertotalouden toteuttamisen nykytilannetta mökkeilyssä. Vastaamalla tähän kyselyyn vapaa-ajanasukkailla oli mahdollisuus osallistua vapaa-ajan asumisen kehittämiseen Etelä-Savossa, kestävän mökkeilyn maakunnassa.

Kyselyn toteutti *HINEE – Kohti hiilineutraalia mökkeilyä* -hanke, joka edistää vapaa-ajan asumisen energiatehokkuutta sekä selvittää hiilineutraaleja ratkaisuja ja toimintamalleja. Uusia tuotteita ja palveluja mökkeilijöiden tarpeisiin kehitetään hankkeessa yhdessä yritysten kanssa, sillä viipymän pidentyminen ja paikallisten palvelujen käyttö vahvistavat mökkeilyn elinvoimavaikutuksia alueella. Mökkeilyn hiilitasetta parannetaan jakamis- ja kiertotalouden ratkaisujen avulla ja lisäämällä mökkien käyttöastetta. HINEE-hanke vahvistaa Etelä-Savon asemaa kestävän mökkeilyn edistäjänä.

Hanke on Euroopan Unionin osarahoittama, rahoituksen myöntänyt viranomainen on Etelä-Savon maakuntaliitto. Hanketta hallinnoi Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy.

Kyselyn toteutus

Kysely toteutettiin 20.11.–21.12.2025, ja tekninen toteutus tehtiin Webropol-kyselytyökalulla. Kyselyä markkinoitiin sosiaalisessa mediassa 50 euron budjetilla toteutetulla kohdennetulla mainoskampanjalla, jossa pyydettiin Etelä-Savon vapaa-ajanasukkaita vastaamaan kyselyyn.

Vastauksia saatiin yhteensä 195. Vastausten määrä oli positiivinen yllätys, sillä kyselyn aiheet olivat erityisiä eivätkä välttämättä koskettaneet laajaa joukkoa. 90 % vastaajista osallistui arvontaan, jonka palkintona oli D.O. Saimaa -alkuperämerkin herkkupakkaus.

Kyselyraportti on luettavissa: www.laiturilla.fi/raportit.

A photograph of a person in a white t-shirt and a light-colored cap, carrying a large stack of cut wood up a wooden staircase. The staircase is built into a rocky, mossy hillside. At the top of the stairs is a small wooden cabin with horizontal siding and a single window. A blue lantern hangs on the wall to the left of the entrance. A thick white rope is strung across the scene, supported by wooden poles. The background is a dense forest of tall trees.

2

VAPAA-AJANASUKKAIDEN VASTAUKSET

A man in a blue shirt and a young girl in a pink dress and red boots are digging in a garden. The man is using a shovel to lift a plant from the soil. The girl is holding a small object, possibly a potato, and looking at it. A clear plastic container with a label is on the ground. The background shows a forest and a fence.

2.1

VAPAA-AJANASUKKAIDEN TAUSTATIEDOT

Kotipaikkakunta

TOP 5

- 1 Helsinki
- 2 Muu Uusimaa, pl. pk-seutu
- 3 Espoo
- 4 Mikkeli
- 5 Vantaa

Muu, alle 10
vastausta/kunta
(ei Uusimaa/Etelä-Savo)
20,9 %

Muu Uusimaa
pl. pääkaupunkiseutu
18 %

Muu Etelä-Savo,
pl. Mikkeli 5,6 %

Vantaa
7,2 %

Mikkeli
10,3 %

Espoo
10,3 %

Helsinki
27,7 %

Mökki- paikka- kunta

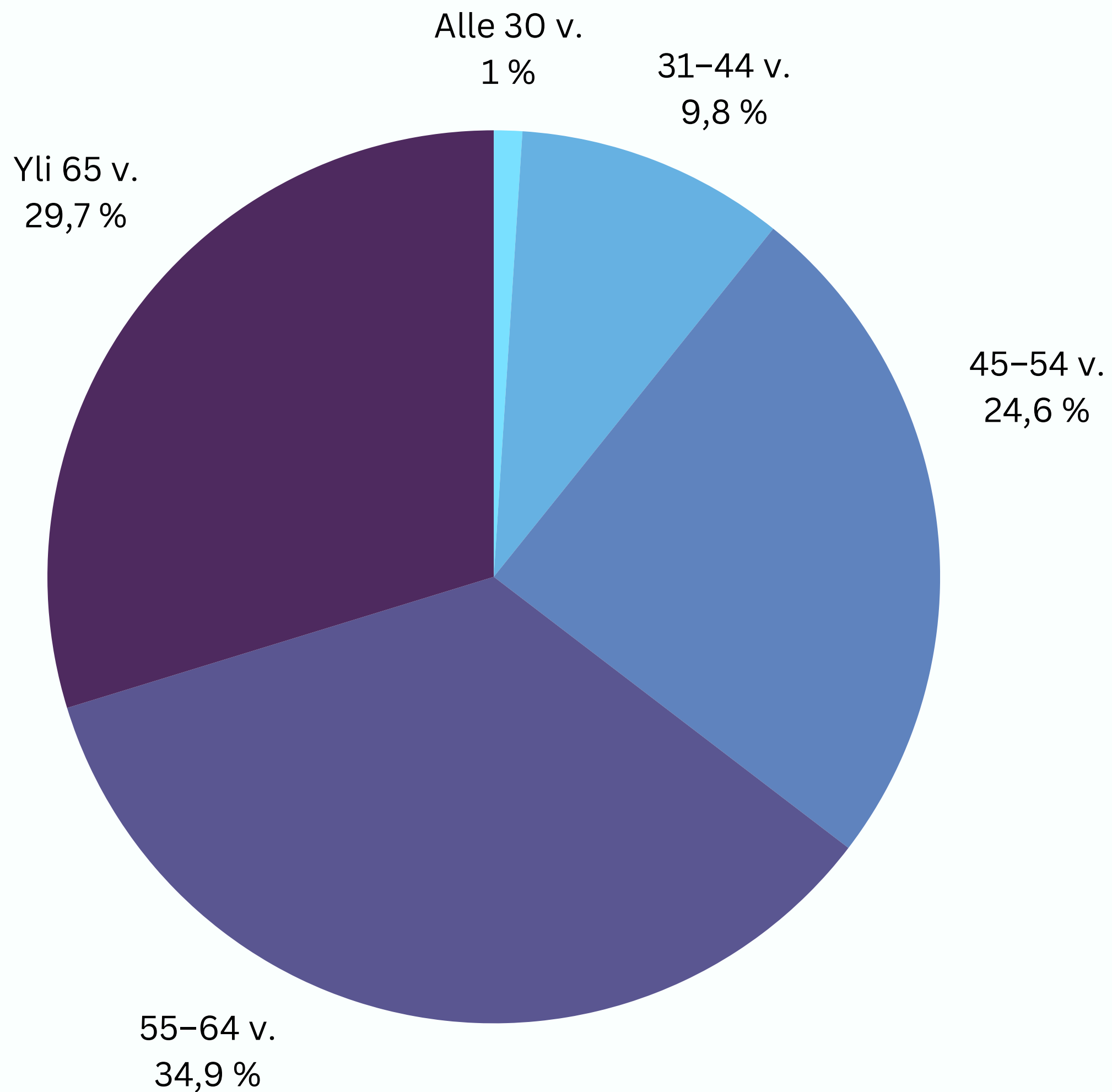
- 1 Mikkelä 35,9 %
- 2 Kangasniemi 14,9 %
- 3 Puumala 12,8 %
- 4 Mäntyharju 12,3 %
- 5 Savonlinna 11,3 %
- 7 Hirvensalmi 5,7 %
- 8 Juva 3,6 %
- 9 Rantasalmi 1,5 % ja Sulkava 1,5 %
- 10 Pieksämäki 0,5 %

Ikä

70,3 % eli yli 2/3 vastaajista on työikäisiä (alle 65 v.). Vajaa kolmannes on eläkeikäisiä.

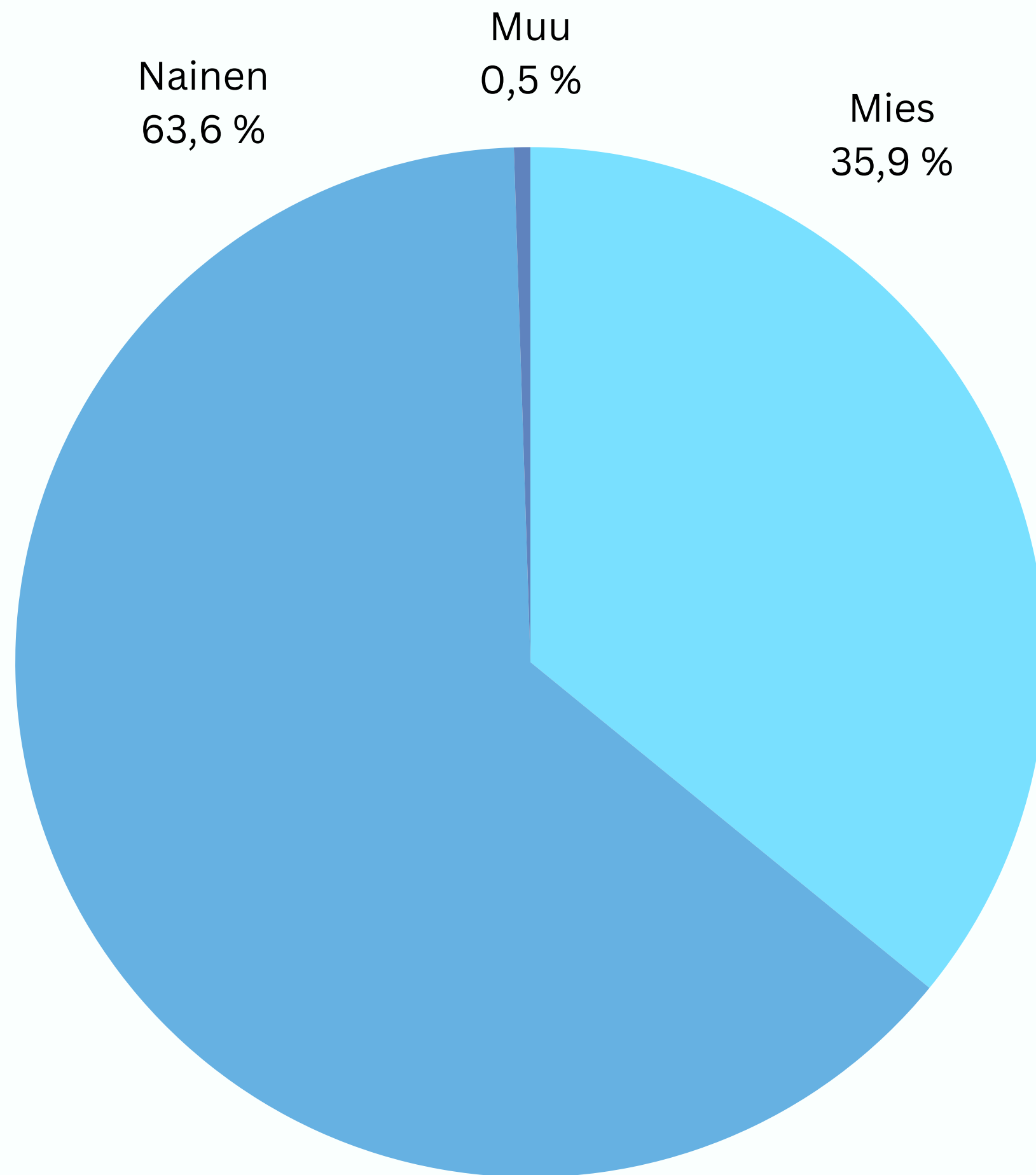

Sukupuoli

63,6 % vastaajista on naisia.

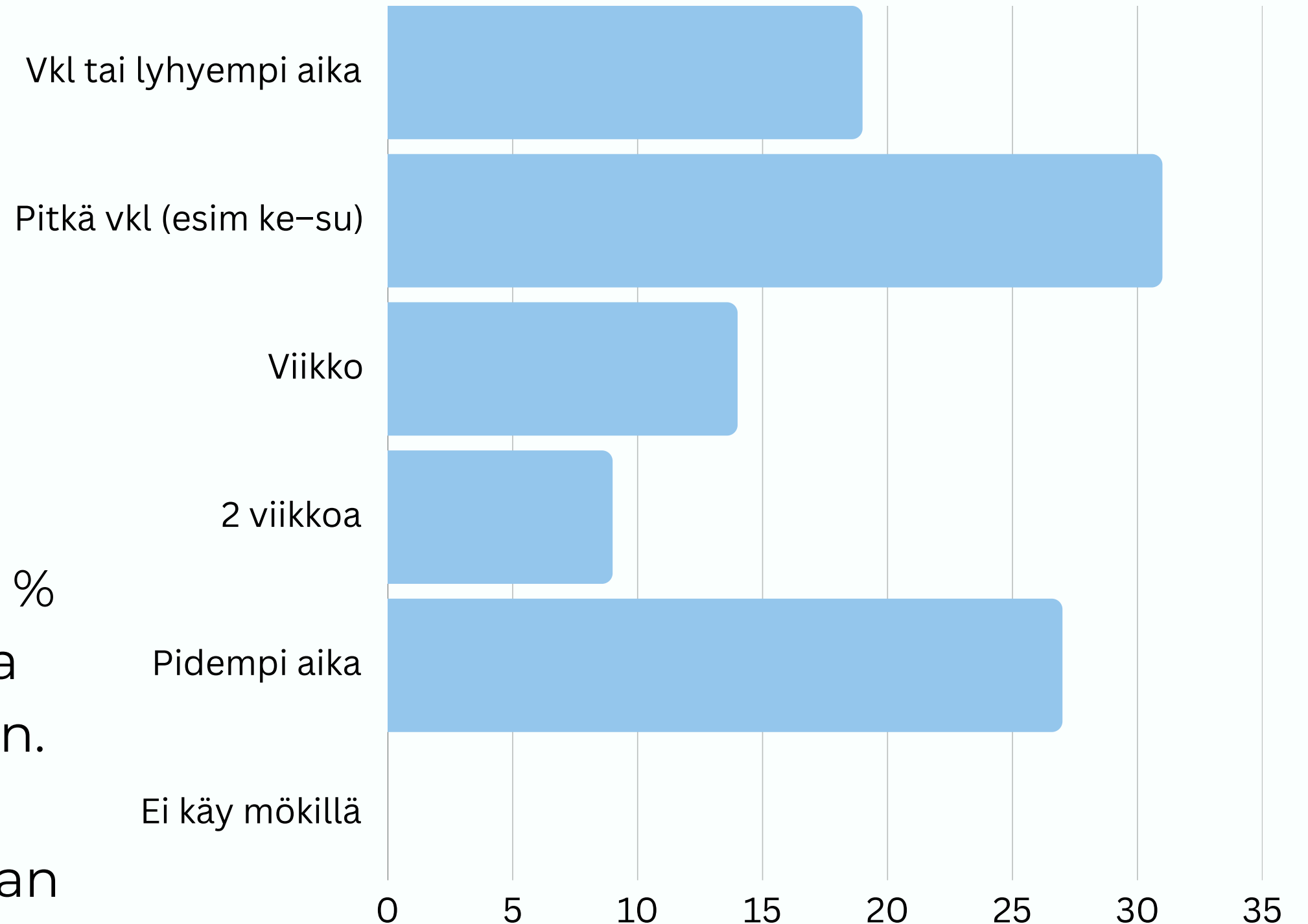

Miten pitkään yleensä mökillä viivytään kerralla

Puolet viipymisestä ajoittuu viikonlopun ympärille: vastaajista 31 % viettää pitkän viikonlopun mökillä ja 19 % viikonlopun tai lyhyemmän ajan.

Vastaajista 27 % vietti pidemmän ajan kuin annetut vaihtoehdot. Näissä korostui 3–4 viikkoa sekä selkeästi pidempi aika (useampi kuukausi).

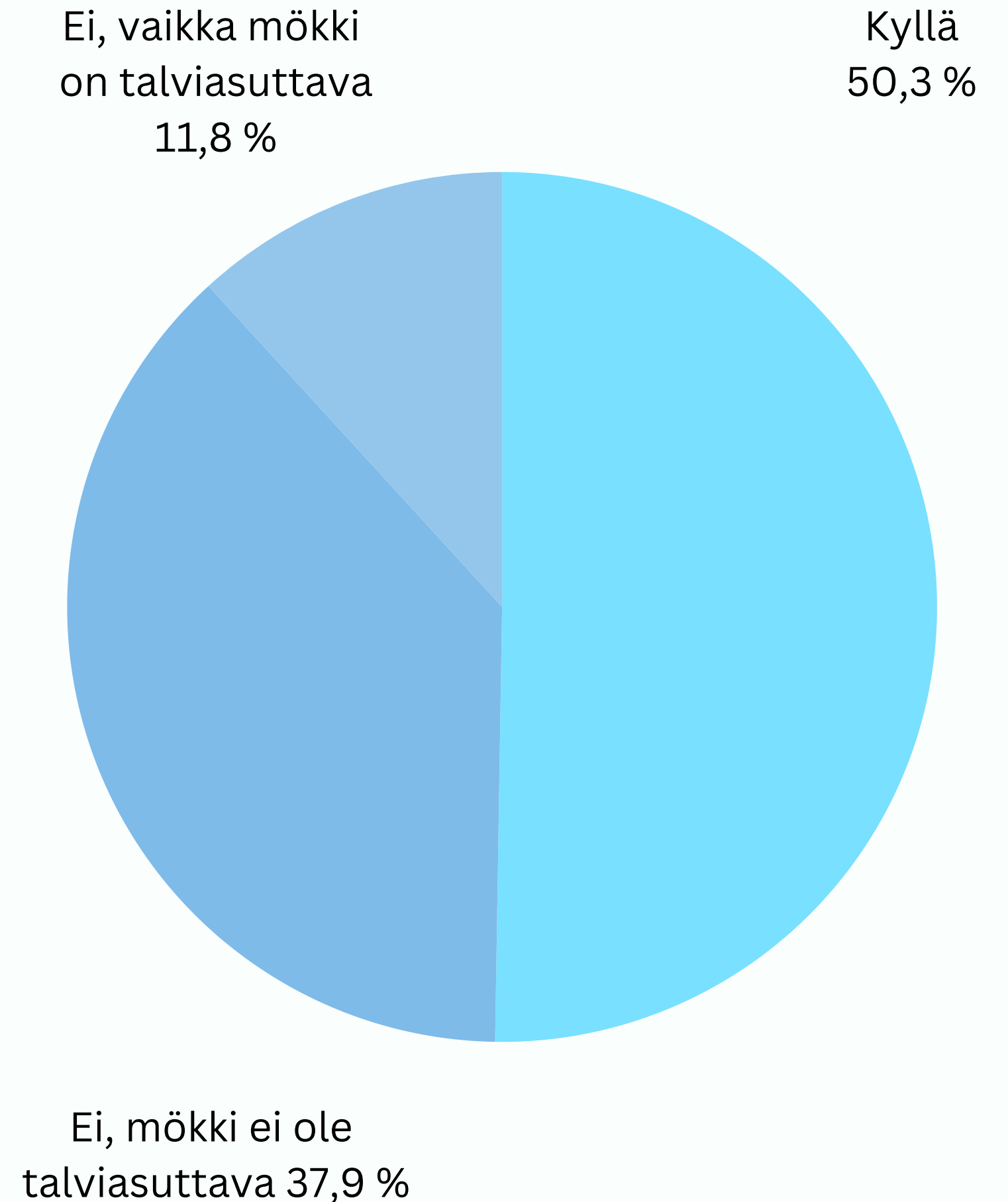

Vapaa-ajanasunnon ympärivuotinen käyttö

Puolet vastaajista käyttää
mökkiä ympärivuotisesti.

Vapaa-ajan asumisen ympäri-
vuotisuuden lisäämisessä
on kasvun potentiaalia:
vastaajista 11, 8 % ei mökkeile
talvella, vaikka vapaa-ajanasunto
olisi talviasuttava.

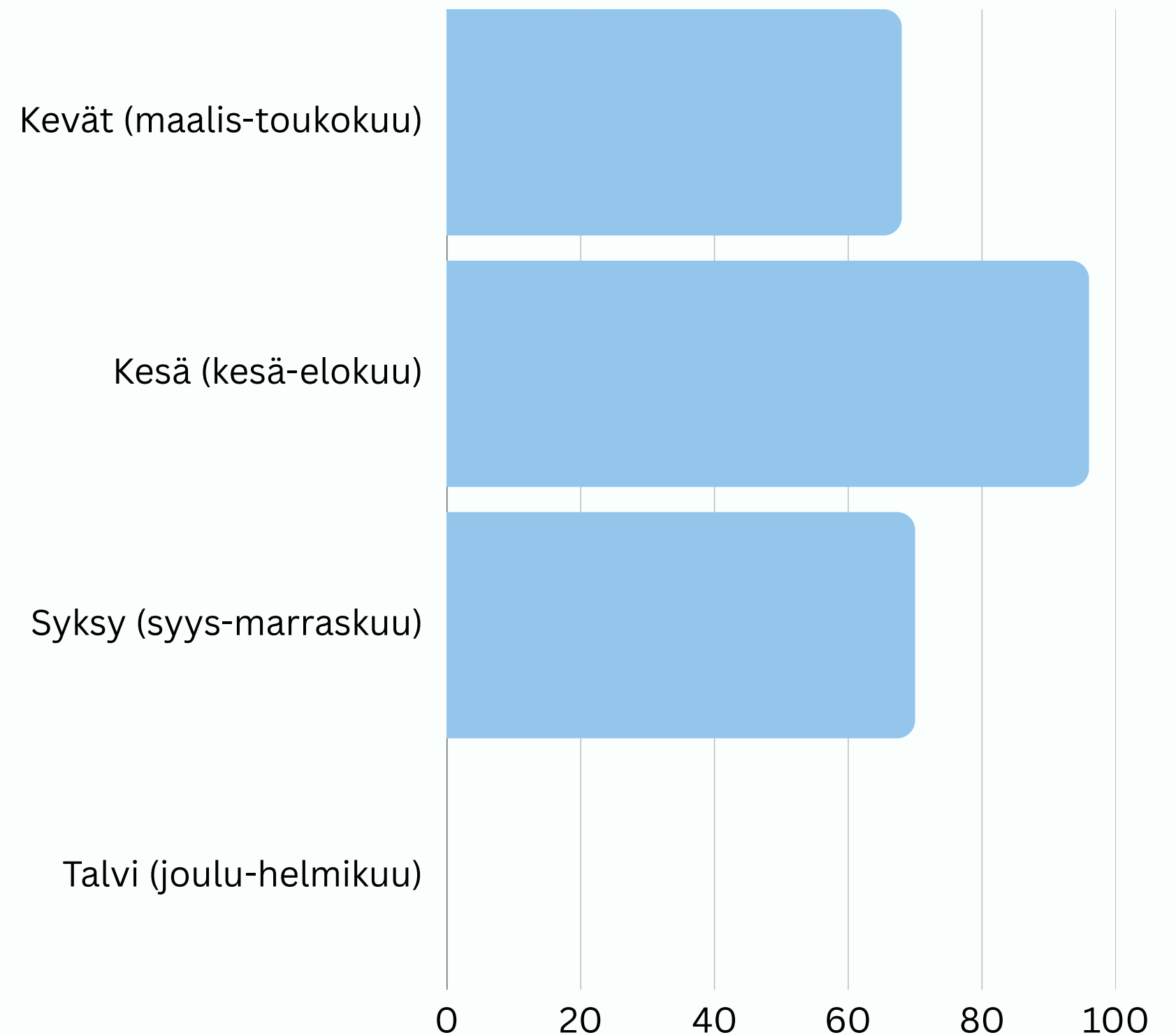

Mihin aikaan mökillä vietetään aikaa, jos mökkeily ei ole ympärivuotista

Edelliseen kysymykseen 49,7 % vastasi, ettei mökkeile ympäri vuoden. Heillä mökkeily painottuu kesäkuukausille (96 vastausta), mutta myös keväällä ja syksyllä mökkeillään. Kukaan näistä vastaajista ei mökkeile vain talvikuukausina.

Mikä lisäisi mökillä vietettyä aikaa? 1/5

“Varmastikin juokseva vesi ja parempi lämpöeristys, ehkä sisä vessa.”

“Mökin peruskorjaaminen lämpötaloudellisemmaksi”

“Lumettomuus, helpompi ajaa perille sekä lämpimämmät ilmat (talvisin). Paremmat nettiyhteydet etätyöskentelyyn (esim. videopalavereissa netti riittämätön).”

“Jouston rakentaminen kouluun, esikouluun ja päivähoitoon. Työt mahdollistaa etätyöskentelyn, mutta koulusta ja esiopetuksesta on käytännössä haettava lomaa esim. 1-2 vko mökkeilyä varten koulujen lomakauden ulkopuolella. Jos opetuksen pystyisi järjestämään joustavammin, mökkeily lisääntyisi varmasti. Talvikauden mökkikäyttöä rajoittaa lisäksi sähkön ja sähkönsiirron hinnoittelu.”

“Mahdollisuus tehdä etätöitä enemmän, puolison mahdollisuus olla enemmän mökillä (liikkuva työ estää), lyhyempi matka, nopeampi tieyhteys, suora nopea juna.”

“Lyhyempi matka ja halvempi sähkö.”

“Sähkön siirtohinnan aleneminen. Tapahumat alueella, lähiruoka.”

“Tie perille, mökki on saarella.”

Avoimia vastauksia tuli lähes 200.

Vastauksissa toistui talviasuttavuus, energiaremontin tarve, sähkön hinta ja rajallinen vapaa-aika. Arki, perhe tai työ rajoittaa kotipaikkakunnalle, ei ole etätyömahdollisuutta tai eläkeikää odotetaan. Mökkimatka on liian pitkä tai rahatilanne heikko. Mökkiin toivottiin perusmukavuuksia, kuten sähköverkkoa, sisä vessaa tai juoksevaa vettä. Saarimökki rajoittaa: ei siltaa, epävarmat jäätilanteet tai vain sulan aikaan kulkeminen. Toivottiin myös kylmempiä talvia. Mökkiseudulle kaivattiin parempia palveluita (auraus, kaupat ja terveydenhuolto). Moni myös vastasi, että aika mökillä on nyt jo maksimoitu.

Mikä lisäisi mökillä vietettyä aikaa? 2/5

“Jos ei tarvitsisi käydä töissä olisin mökillä huhtikuu-marraskuu 90 % ajasta”

“Silta (on siis saarella).”

“Työ Mikkeliissä tai muualla lähellä mökkiä.”

“Että olisi rantatontilla, sekä lyhyempi matka.

“Nyt esteenä arki, lasten harrastukset ja koulut. Kun lapset kasvavat ja pärjäävät omillaan, mökkeilyn määrä tulee nousemaan.”

“Vapaa-ajanasukkaille lähetettävä uutiskirje, jossa kerrotaan tulevista tapahtumista, matkailuravintoloiden sesongin alkamisesta sekä sesongin ulkopuolisen ajan päivittäispalvelujen aukioloajoista.”

“Sää on tärkeä, kun ollaan paljon ulkona. Rantatonttia etsitään - ulkoilu monipuolistuisi sekä kesällä että talvella.”

“Jos olisi enemmän vapaa-aikaa tai mahdollisuus olla kokonaan etätöissä.”

“Jos kelirikkoa ei olisi ja hirvikärpäset kuolisi sukupuuttoon”

“Hyvälaatuiset tapahtumat Mikkelin seudulla, jolloin vapaa-ajanasunto toimisi hyvin kaveriporukan tukikohtana.”

Mikä lisäisi mökillä vietettyä aikaa? 3/5

“Jos myisin kaupunkiasunnon.”

“Vesiliittymä, sisäwc ja suihku. Varmuus siitä että lumisateen jälkeen auraus onnistuu heti ja pääsen töihin.”

“Valon määrä.”

“Talviasuttavuus.”

“Jos mökkialue olisi kunnallisen jätekeräyksen ja lajittelun piirissä, esim. mökkitien varteen kaikkia mökkejä varten olisi sekajäte-, muovi- ja kompostikeräys. Tai että lähellä olisi lajittelumahdollisuus, meillä mökkimme lähellä on vain yksi mahdollisuus: sekajäte.”

“Lyhyempi mökkimatka. Nyt 500 km.”

“Puhdas sisäilma, vesijohtoverkko eli juokseva vesi.”

“Paremmat eristeet / talviasuttavampi rakennus, paremmat säät.”

“Pääpaino kesälomalla, mutta myös ympäri vuoden pitkiä viikonloppuja jos vain aikaa löytyy. Lähes 400 km / suunta ei kannata perus viikonloppuna. Lapset harrastavat ja aika on siinä kiinni. Jos mökki olisi lähempänä kotia, tulisi vähän enemmän käytyä mutta ei paljon.”

“Lisääntyä koska muutamme Mikkeliin.”

Mikä lisäisi mökillä vietettyä aikaa? 4/5

“Se, että sen voisi muuttaa kakkosasunnoksi.”

“Palveluiden saatavuus.”

“Juomaveden saanti lähempää, fasiliteettien parantaminen mökillä.”

“Seutukunta kuolee elokuun jälkeen. Tapahtumat ja palvelut lisäisivät viihtyvyyttä. Ympäri vuotiset palvelut eivät myöskään sillä tasolla kuin 10-15 vuotta sitten.”

“Rahatilanne, jossa mökin kehittämiseen paremmin ympärivuotiseen käyttöön olisi paremmat mahdollisuudet kuin nyt.”

“Vesistön kunnostus.”

“Paremmat julkiset liikenneyhteydet.”

“Eläkkeelläolo tai muu lisääntynyt vapaa-aika (aikuistuva lapsi asuu vielä kotona). Lyhyempi ajomatka.”

“Se, ettei mökki olisi saarella. Se, että mökki olisi talviasuttava. Se, että mökiltä voisi tehdä etätöitä (luotettava nettiyhteys). Se, että julkisilla liikennevälineillä pääsisi lähelle kohtuuhelposti; kohtuuhintainen kyytipalvelu junalta/pitkän linjan bussilta veneelle. Se, että lähikaupat eivät olisi kuolleet.”

“Sosiaaliset suhteet mökkipaikkakunnalla.”

Mikä lisäisi mökillä vietettyä aikaa? 5/5

“Mökillä ei ole sähköjä, niin niiden (aurinkosähkö tai sähköliittymä) saaminen sinne lisäisi huomattavasti oleskeluaikaa mökillä varsinkin kevään ja syksyn osalta. Tällöin ruuan säilöminen olisi helpompaa ja saisi lämmityksen esim nukkuma-aittaan ja keittiöön (ei tulisijaa). Muutoin mökillä vietetään keväästä syksyyn todella paljon aikaa. Mökki toimii myös välillä "rantasaunana" jolla käydään ihan päiväselteään.”

“Viemäröinti- ja käyttövesi-infran rakentaminen.”

“Paremmat terveydenhoitopalvelut paikkakunnalla tai lähiympäristössä”.

“Kunnollinen, kylmä, luminen talvi.”

“Se että ilman byrokratiaa voisi muuttaa mökin vakituisseksi asunnoksi. Asuisin kesät mökillä ja olisin siellä kirjoilla, talvet pääosin jossain lämpöisessä joulua lukuunottamatta.”

“Talviasuttavuus ja hyvä jäättilanne (saassa).”

“Sisäyessa ja pieni lämminvesivaraaja talousvedelle.”

“Osittainen etätyö mahdollistaa sen ylipäätään, koska matka kotipaikkakunnalta on pitkä. Käytännössä on pakko mennä työkalenterin mukaan, eli jos kalenteri sallisi, viettäisimme mökillä pidempiä aikoja.”

“Jos ei olisi kouluikäisiä lapsia, voisi pidentää etätöillä viikonloppuja ja viettää enemmän vuorokausia mökillä.”

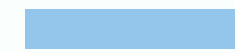

2.2

OMAN MÖKIN VUOKRAAMINEN

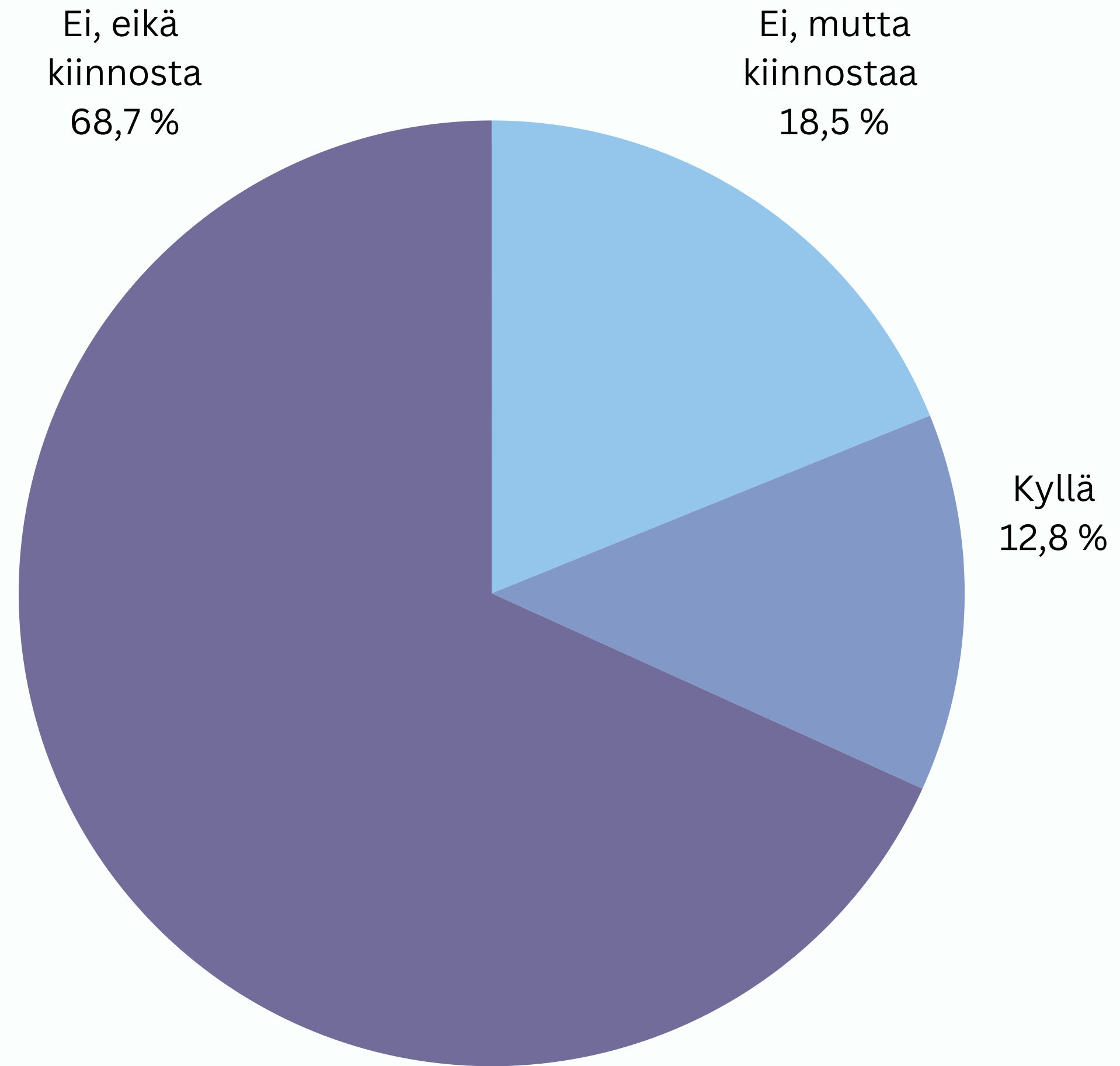

Onko omaa mökkiä vuokrattu

Yli 2/3 vastaajista ei ole vuokrannut mökkiään eikä ole kiinnostunutkaan. Vastaajista 18,5 % olisi kiinnostunut vuokraamaan mökkiään.

12,8 % on jo vuokrannut mökkiään. Pääosin kokemukset vuokraamisesta ovat olleet hyviä.

Kokemuksia oman mökin vuokraamisesta 1/2

“Hyviä ja huonoja. Lomarengas oli huono. Suora vuokraus hyvä.”

“Ihan hyviä.”

“Olen vuokrannut vain tutulle pariskunnalle.”

“Vaatimattoman mökin vuokraaminen kaukana omasta asuinpaikasta ei ole kovin helppoa ja toimivaa. Joillekin jokin itselle ok asia saattaa olla hyvinkin häiritsevä, jos on tottunut kaupunkioloihin ja -palveluihin.”

“Vuokraaminen on työlästä ja sitoo. Vuokralaisista on hyviä ja huonoja kokemuksia.”

“Hyvä tuotto ja siistit, maksukykyiset vuokralaiset.”

“Hyvät kokemukset (vakio vuokralaiset).”

“Toistaiseksi erittäin hyvä.”

“Vähän hankalaa kun omalla mökillä on omat jutut. Vanhassa mökissä on omat kikat miten asioita käytetään ja niitä on vaikea opettaa muille. Myös se yksityisyys kärsii hieman.”

Kokemuksia oman mökin vuokraamisesta 2/2

“Vuokraaminen on sujunut hyvin. Olemme vuokranneet vain yhtä pihapiirin rakennusta silloin kun olemme itse paikalla.”

“Ihan hyvät kokemukset!”

“Pääosin hyviä, tosin verotus ja kulut esim. välitystoimisto ja ylläpito ovat niin kovat ettei tuottoa juurikaan tule. Mökki menee vuokraksi lähinnä vain kesällä. Haasteen tuottaa että asuu itse kaukana eikä luotettavia avaimet käteen mökkitalkkari ja siivouspalveluja ole saatavilla aina paikkakunnalla.”

“Erittäin hyviä kokemuksia, erittäin siistejä vuokralaisia ollut, kaikki mennyt hyvin.”

“Ei toiminut hyvin, joten on luovuttu.”

“Enimmäkseen hyviä kokemuksia jo vuosien ajalta.”

“Hyviä vuokralaisia, jotka olleet tyytyväisiä.”

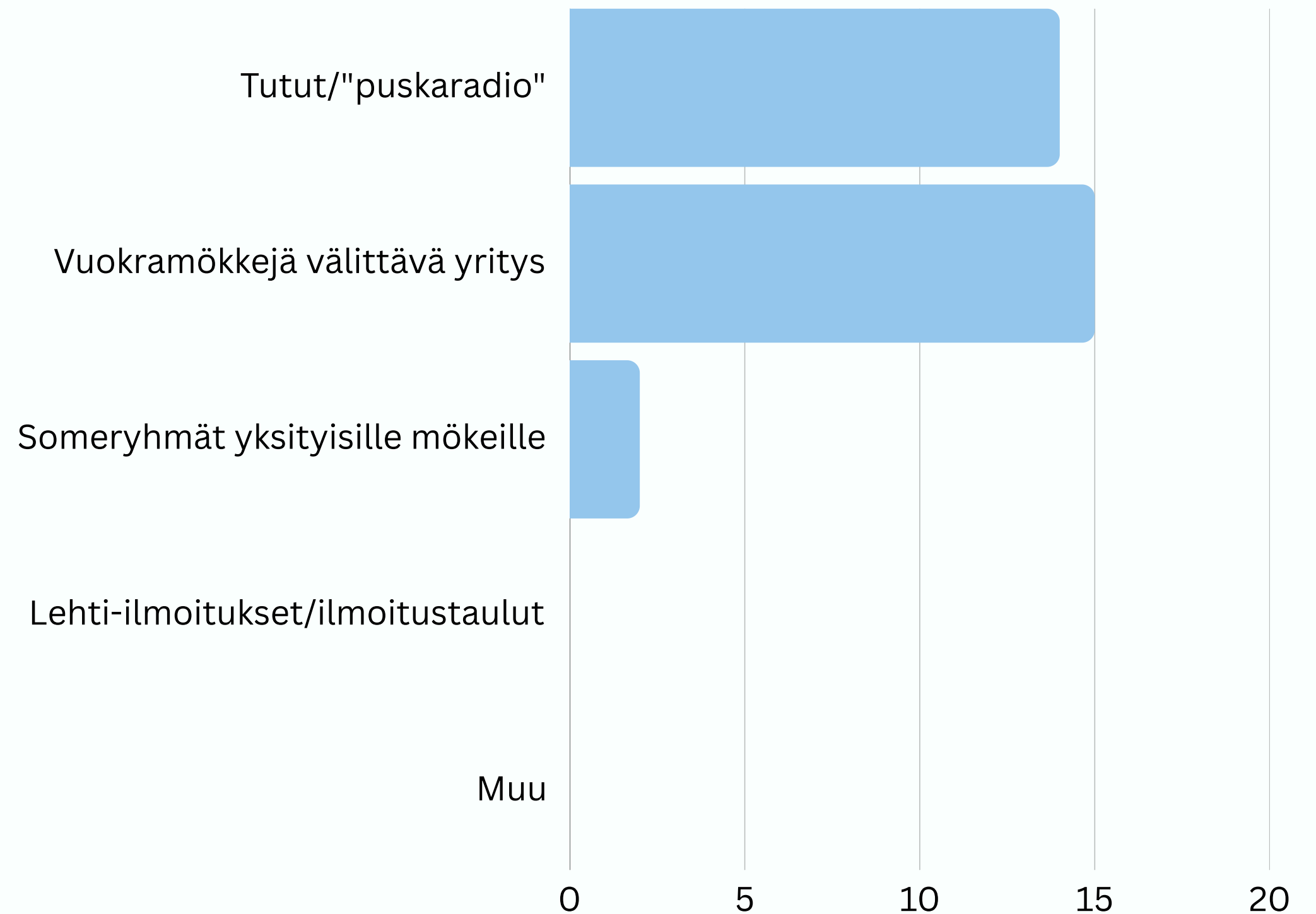
“Yhden kerran vuokrasin, kaikki meni hienosti.”

“Mökkitalkkarien saatavuudessa ongelmia. Asiakkaiden kanssa ei pääosin ongelmia, enemmänkin laitteiden vikaantumisen ja siivouksen kanssa.”

Mitä kautta mökkiä tarjotaan vuokralle

Vastaajista 12,8 % oli vuokrannut mökkiään (ks. edellinen). Viisitoista vastaajaa oli käyttänyt vuokramökkejä välittävää yritystä (esim Airbnb, Booking, Nettimökki tai Lomarengas) ja neljätoista vastaajaa oli vuokrannut tutuille tai “puskaradion” kautta. Yksityisille mökeille tarkoitettuja someryhmiä oli käyttänyt kaksi henkilöä. Kukaan ei ollut käyttänyt lehti-ilmoituksia tai mökkiseudun ilmoitustauluja esim. kaupoissa.

Mitkä seikat vaikuttaa siihen, ettei omaa mökkiä vuokrata 1/6

"Se on minun, muilla ei sinne ole mitään asiaa rikkomaan paikan harmoniaa ja luontoa."

"Mökki on oma, yksityinen ja rakas paikka jossa haluan olla itse mahdollisimman paljon."

"En pysty milloin tahansa vastaanottamaan vuokralaisia pitkän välimatkan vuoksi."

"Haluan käyttää mökkiä itse tai omat aikuiset lapset käyttävät."

"Omat kamat pitäis laittaa jonnekin."

"En pidä ajatuksesta."

"Olemme itse mökillä niin paljon, ettei mökin vuokraaminen ole mahdollista. Harkitsemme kuitenkin erillisen vierasmajan laittamista Airbnb:hen kesäkaudeksi."

"Mökki on kolmen perheen yhteinen, joten mökillä on siinä määrin käyttöä, ettei Suomen lyhyessä kesässä ole aikaa, jolloin mökin voisi vuokrata."

Avoimia vastauksia tuli lähes 100.

Vastauksissa toistui oman mökin yksityisyys, halu pitää mökki itsellä, suuri käyttöaste entuudestaan sekä huoli rikkoutumisesta ja ilkivallasta. Omien tavaroiden raivaaminen pois koetaan hankalaksi eikä mökkiä haluta vuokrata tuntemattomille - tutuille voisi. Mökki on suunniteltu omaan käyttöön ja halutaan mennä mökille omien aikataulujen mukaan silloin kun huvittaa. Koetaan ettei mökin vaatimattomuus kiinnosta vuokralaisia. Ajatus vuokraamisesta koetaan hankalaksi. Tueksi halutaan ohjeistus-, päivystys-, mökkitalkkari- ja siivouspalveluja, koska useimmalla olisi pitkä välimatka mennä hoitamaan vastaanottoa/ohjeistusta/siivousta.

Mitkä seikat vaikuttaa siihen, ettei omaa mökkiä vuokrata 2/6

“Luottamus. Pitäisi piilottaa arvotavarat ja muutenkin ehkä pelko siitä, että jotain menee rikki tai asioita käytetään väärin. Esim. vesipata, takan lämmitys, huussi tms.”

“Mökki on toinen koti. Pelottaisi että sitä sotkettaisiin, omat henkilökohtaiset tavarat pitäisi raivata pois ja aiheuttaisi työtä muutenkin.”

“Huoli vahingoista, henkilökohtaiset tavarat. Mökkeilyn vaatimukset vs. ”Uusavuton kerrostaloasuminen”. Välimatka kotoa tarkastamaan paikkoja.”

“En halua vieraiden ihmisten nukkuvan sängyissämme. Ja epäilen, että vuokraajat saattavat aiheuttaa vaurioita tai ongelmia.”

“Muutamille tuttaville on joskus annettu lupa käydä mökillä kun ei olla itse siellä oltu ja aina on jotain ollut rikki.”

“Mökin kunnossapitokustannukset ja siihen käytettävä aika.”

“Mökkiämme käyttää minun ja mieheni lisäksi lapset perheineen. ”Mökkikalenteri” täyttyy jo meidän omista varauksista.”

“Mökki ei ole talvikäyttöön.”

Mitkä seikat vaikuttaa siihen, ettei omaa mökkiä vuokrata 3/6

“Ajatus, että vieraat ihmiset nukkuvat sängyssäni, täyttävät wc:n, tallaavat jäkälät... Aiheuttaa minulle jo valmiiksi ahdistusta, joten vuokraamista en voi kuvitellakaan.”

“Omaa käyttöä ei tarpeen suunnitella. Kunnossapitotarpeet lisääntyisivät vuokrauksesta”

“Perheemme käyttää mökkiä paljon. Lisäksi vuokralaisten aiheuttamat vahingot ja mahdolliset meluhaitat naapureille estävät vuokrauksen.”

“Halu käyttää sitä kesäkuukausina itse aina kun siltä tuntuu.”

“Meillä ei ole mahdollisuutta olla siivoamassa tai vastaanottamassa mökkiläisiä välimatkan vuoksi.”

“Tuntuu liian vaivalloiselta - siivous, yksityiset ja arvokkaammat tavarat pois yms.”

“Mökki ei täytä vuokraajien vaatimuksia, on vaatimaton varustukseltaan.”

“Omaa mielenrauhaa emme halua häiritä pelkäämällä vuokralaisten aiheuttamia huolia!”

“Puoliso ei halua mökkiinsä vieraita.”

“Mökin kuluminen, tavarat häviäisivät ja ennen kaikkea, mökki on tehty meille, ei muille.”

Mitkä seikat vaikuttaa siihen, ettei omaa mökkiä vuokrata 4/6

“Käytän itse ja läheiset niin paljon. Yli 100 vuorokautta vuodessa. Joitakin viikkoja voisi jäädä vuokrattavaksi.”

“Siivous vuokralaisten jälkeen. Osaavatkohan olla ihmisiksi? Mökin tekniikka - tulisijat, saunat, yms. Osaavatko käyttää? Jos naapurit häiriintyvät? Mihin kaikki omat tavarat? Pitkä matka Helsingistä tulla katsomaan missä kunnossa mökki on vuokralaisen jäljiltä”

“Saarella, eli moottorivene pakollinen ja aktiivinen oma käyttö.”

“Se on hyvin vaatimaton.”

“En halua vieraita ihmisiä suvussa kulkevaan mökkiin.”

“Ympäri vuotisesa käytössä, mökkiä itsekin tarvitsee. Tuttavien kokemukset, vuokraajat ovat ikäviä ja vaativia, rikkovat paikat ja valittavat kaikesta.”

“Toiveena on esim kesällä olla paikalla mahdollisimman paljon - aikataulut selviävät lyhyellä varoajalla.”

“Sen vertaan ”alkeelliset” olot, että iso riski jos ei osaa tulipesiä ja peltejä käyttää ja ulkohuussi.”

“Pitäisi suunnitella reilusti etukäteen, milloin itse aikoo mennä mökille ja milloin se olisi vapaa vuokrattavaksi.”

Mitkä seikat vaikuttaa siihen, ettei omaa mökkiä vuokrata 5/6

“Oma käyttö. Varastotilan puute omille tavaroille.”

“Henkilökohtaiset tavarat pitäisi siirtää pois. Mökillä on paljon astioita, jotka eivät ole tarkoitettu vuokratyöhön, En halua että vieraat nukkuvat sängyssäni tai käyttävät tavaroitani.”

“Oma tupa, oma lupa.”

“Pelko huligaaneista ja mökin sotkemisesta.”

“Vaikuttaa työläältä ajatukselta.”

“Olemme juuri äskettäin mökkimme hankkineet ja aiomme käyttää sitä itse niin paljon kuin mahdollista, etätyö myös mahdollista sieltä.”

“Saarimökki, jonne meno veneellä lienee vuokralaiselle kynnys.”

“Ehkemme ole varsinaisesti vuokranneet mutta ’lainanneet’ tutuille. Vaatimattoman mökin vuokraaminen kaukana omasta asuinpaikasta ei ole kovin helppoa ja toimivaa. Ylläpitopalveluiden osto taas ei ole taloudellisesti kannattava. Toisaalta rajaa oma käyttöä.”

“Mökki on vanha ja sen ”omituisuudet” tekisivät vuokraamisesta hankalaa.”

Mitkä seikat vaikuttaa siihen, ettei omaa mökkiä vuokrata 6/6

“Olen vasta hiljattain hankkinut itse mökin ja se on varsin alkeellinen varustukseltaan. En usko, että se on potentiaalinen vuokrata ulkopuolisille mukavuustasoltaan. Lisäksi tontti on kuivaanmaanpaikka eli välitöntä uintimahdollisuutta ei ole. Mökki on ensisijaisesti itselleni rauhaan vetäytymistä ja etätyöskentelyä varten.”

“Käytän sitä itse, kun sinne pääsee helposti eikä ole liian työlästä lämmittää ja saada järvestä vettä.”

“Ohjeistamisen vaikeus omien tavaroiden piilottaminen mahdolliset vauriot.”

“Liian pitkä matka laittaa sitä kuntoon seuraavia varten, en tiedä jäiskö tappiollekin kun pitäisi maksaa kuitenkin sähköt yms.”

“Haluamme käyttää mökkiä itse ja meillä käy vieraita. Myös aikuiset lapsemme käyvät sekä kanssamme mutta myös itse ja ystävineen mökillä. Olisi iso työ kerätä pois omat tavarat ja tyhjentää ruokakaapit. Lisäksi siivous ennen ja jälkeen. Pitkä välimatka kotoa, jos jotain yllättävää sattuisi.”

“Sotkevat eikä tiedä, mitä hörhöjä voivat olla.”

“Oma on oma, rauha, muut ei riko tai kuluta. Muutenkin saarimökki aurinkosähköineen haastava vieraille.”

“Vuokraamme toista mökkiä muualla, koska emme itse käytä sitä paljon.”

Mitä palveluita tarvittaisiin vuokraamisen tueksi/ helpottamiseen 1/3

“Nettiportaali, jonne ilmoittaa vapaat vuokra-ajat.”

“Mökkitalkkari, joka kävisi vastaanottamassa vuokralaiset ja neuvoisi heitä ja tarkastaisi myös lähtiessä, että paikat ovat kunnossa. Myös alueellinen ja kustannuksiltaan järkevä vuokraussivusto kiinnostaa.”

“Jos vuokraaminen olisi laajempaaakin, siivouspalvelu voisi olla hyödyllinen.”

“Siivous, pesula, sähköinen alusta, esim. Airbnb.”

“Pitäisi olla todellinen luotto ja tieto että vuokralainen osaa homman, miten sen saisi palveluun eli joku näkyvä tae että kuka korvaa ja miten jos jotain sattuu.”

“Koska olen tähän mennessä vuokrannut vain saksalaisille, olisi eduksi, jos Suomi mainostaisi enemmän saksaksi. Englanninkielinen mainonta ei ole suosittua Saksassa.”

“Hyvä markkinointikanava.”

“Päivystysluonteista palvelua sekä siivousta.”

Avoimia vastauksia tuli lähes 100.

Vastauksissa toistui etenkin mökkitalkkari, siivouspalvelut, vuokralaisten ohjeistus/avainten luovutus ja jälkitarkastuksen tekeminen silloin, kun itse ei pysty olemaan paikalla. Toivottiin myös muita palveluita mm. nurmikon hoitoa, polttopuita, pesulaa ja päivystysapua ongelmatilanteissa. Lisäksi toivottiin tietoa vuokraustoiminnasta, markkinointiapua sekä keinoja varmistaa vuokralaisen luotettavuus.

Mitä palveluita tarvittaisiin vuokraamisen tueksi/ helpottamiseen 2/3

“Siivous ja nurmikonhoito.”

“Listan, mitkä ovat vuokranantajan velvollisuudet. Milloin kyse on ammattimaisesta majoitustoiminnasta ja laki velvoittaa esim. tiettyihin turvallisuusasioihin.”

“Täydellinen ulkoistus asiakkaiden kanssa kommunikointiin, opastukseen, mökin tarkastukseen, siivoukseen, ylläpitoon ym. itse välityspalvelun lisäksi sekä apua verotuksen hallintaan.”

“Juomavettä jostain.”

“Toivoisin että mökkiä voisi vuokrata eurooppalaisille jotenkin helposti, siellä markkinat kuitenkin on.”

“Vene käyttöön, mahdollisesti sienestys- tai marjastusopastusta.”

“Luottotietojen tarkastuksen ainakin.”

“Tarinoita kerrottavaksi someen, mökkiläisten ja vuokralaisten haastatteluja. Mökkien avoimet ovet, jossa esitellään kohteet.”

“Siivouspalvelu, talkkari, tekstiilien vuokraus, pesula ja taksi.”

“Neuvoja vakuutusasioissa ja muissa asioissa.”

Mitä palveluita tarvittaisiin vuokraamisen tueksi/ helpottamiseen 3/3

“Avaimenhallinta, siivous, markkinointi ja varauskalenteri.”

“Siivous, tarkistus jälkikäteen ja esittely ennakkoon (nämä, jos en itse pääse paikalle).”

“Helppo vuokrakanava ja vuokrasopimus valmiina.”

“Parempia julkisia kulkuyhteyksiä tai kuljetuspalveluja. "Talonmiespalveluja" eli joku lähellä antamassa avaimia ja veneelle, auttamassa ongelmatilanteissa, tekemässä loppusiivouksen.”

“Asunnon luovuttajan paikalla joka esittelisi paikat, käytänteet jne. Siivouspalvelun vuokrausten välillä.”

“Siivous, jätehuolto ja polttopuut.”

“Tietoa hinnoittelusta, varustetasosta ja ihan perusasioista.”

“Lauttapalvelut.”

“Tarkistuskäynnin vuokralaisen poistuessa, markkinointi.”

“Vuokralaisten seulonta siisteiksi ihmisiksi ja takuu vuokrasta.”

“Tietopakettin mitä kaikkea on otettava huomioon, mallin vuokrasopimuspohjasta. Vuokraajan opas!”

2.3

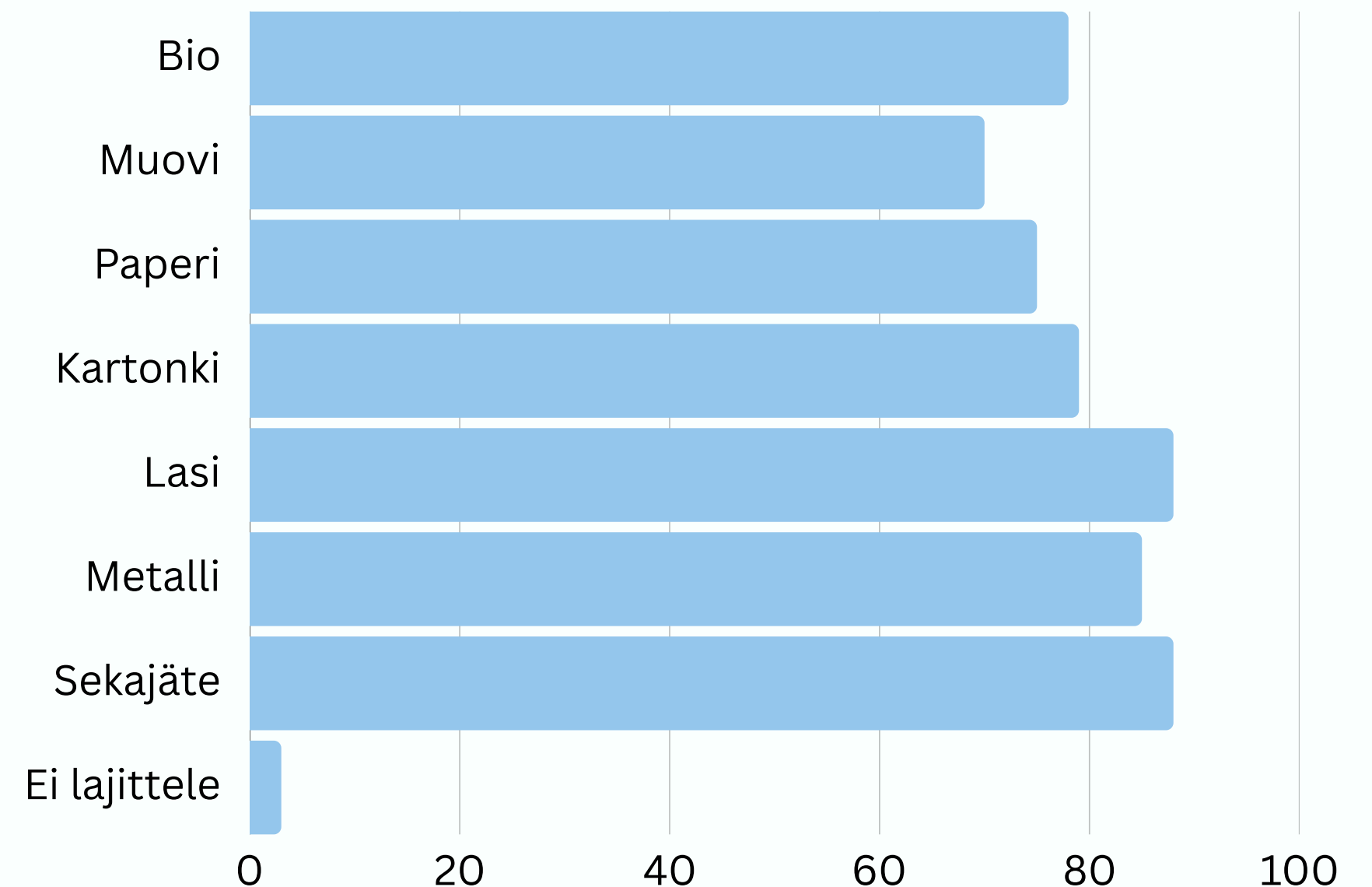
JAKAMIS- JA KIERTOTALOUS MÖKKEILYSSÄ

Lajitteleminen mökillä

Lähes kaikki lajittelevat mökillä jollain tapaa ja jossain määrin. Vastaajista 88 % lajittelee sekajätteen, 88 % lasin, 85 % metallin, 79 % kartongin, 78 % biojätteen, 75 % paperin ja 70 % muovin. Kaikilla ei ole muovijätteen keräyspistettä lähellä mökkiä, tähän toivottiin parannusta.

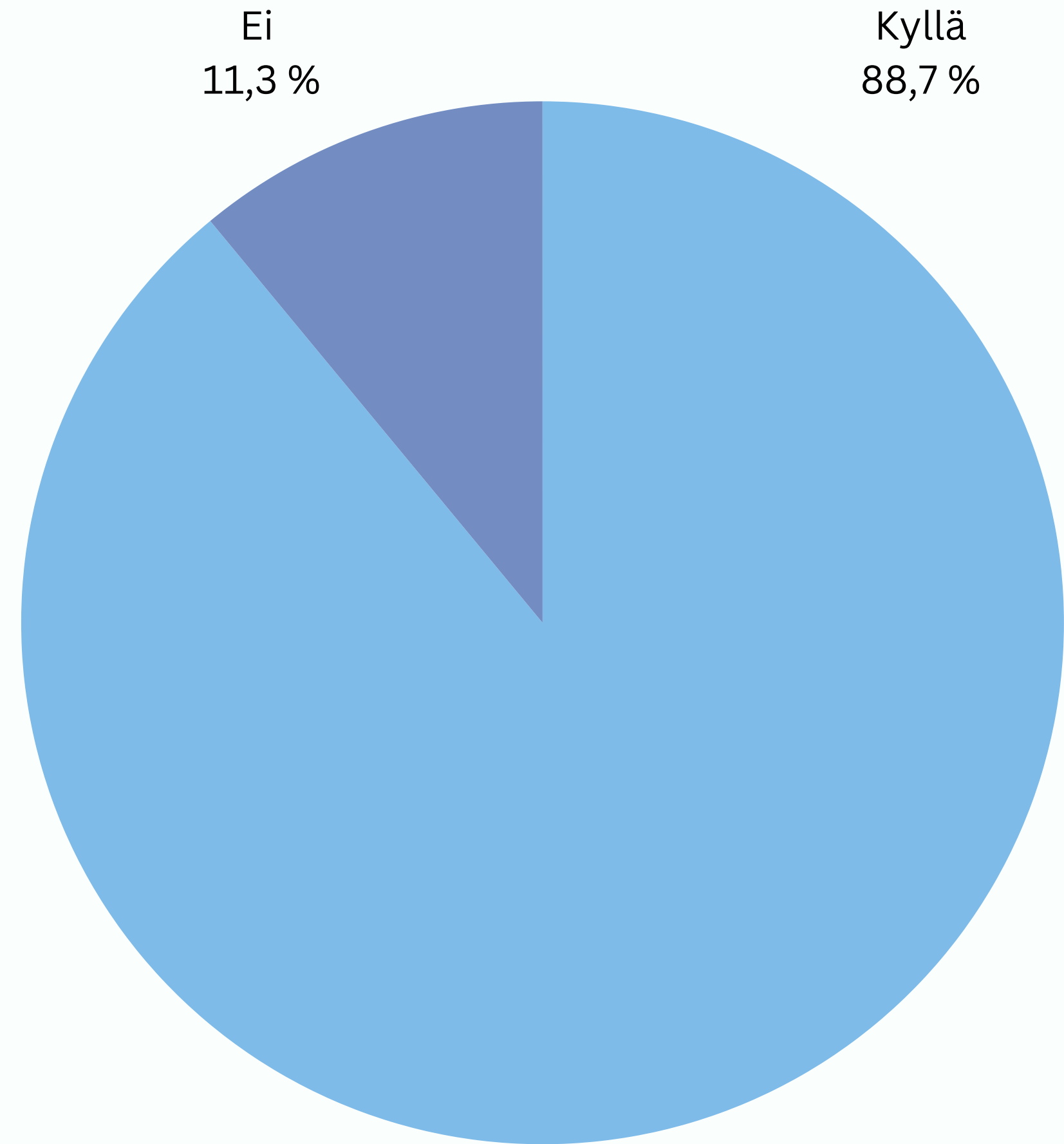
Vastaajista vain 3 % ei lajittele mitään, koska mm. se ei kiinnosta tai kokee, ettei se ole mahdollista.

Mökkikunnan tai -seudun kierrätyspisteiden käyttö

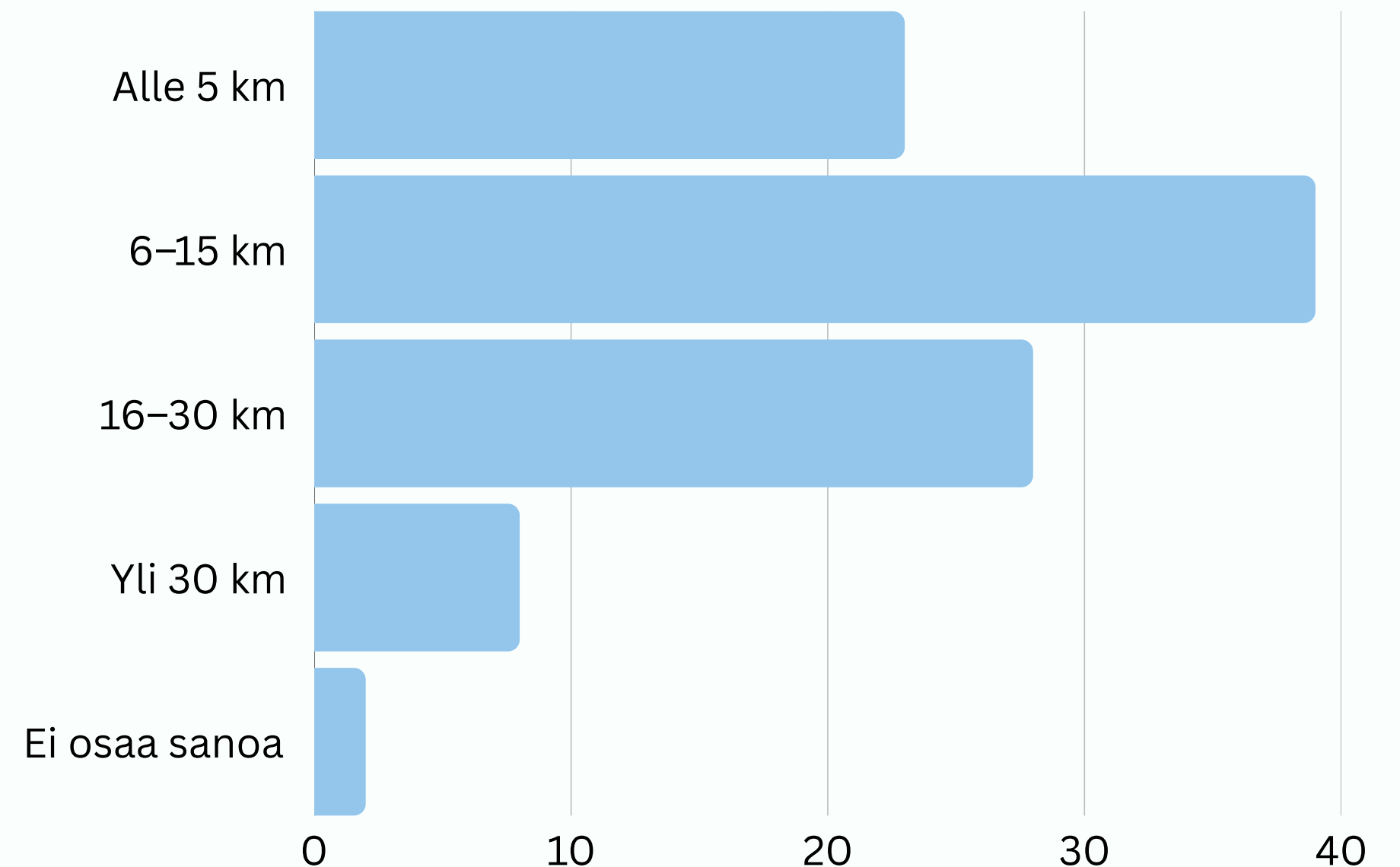
Vastaajista 88,7 % on käyttänyt mökkikunnan tai -seudun kierrätyspisteitä esimerkiksi vaarallisen jätteen, rakennus- ja puutarhajätteen ja/tai sähkö- ja elektroniikkaromun kierrättämiseen.

Etäisyys lähimmälle kierrätyspisteelle

Vastaajista 39,5 % kertoi, että lähin kierrätyspiste sijaitsee 6–15 km päässä mökiltä. Lähes 30 %:lla matka lähimmälle kierrätyspisteelle on 16–30 km. Ja hieman yli viidesosalla matkaa on alle 5 km.

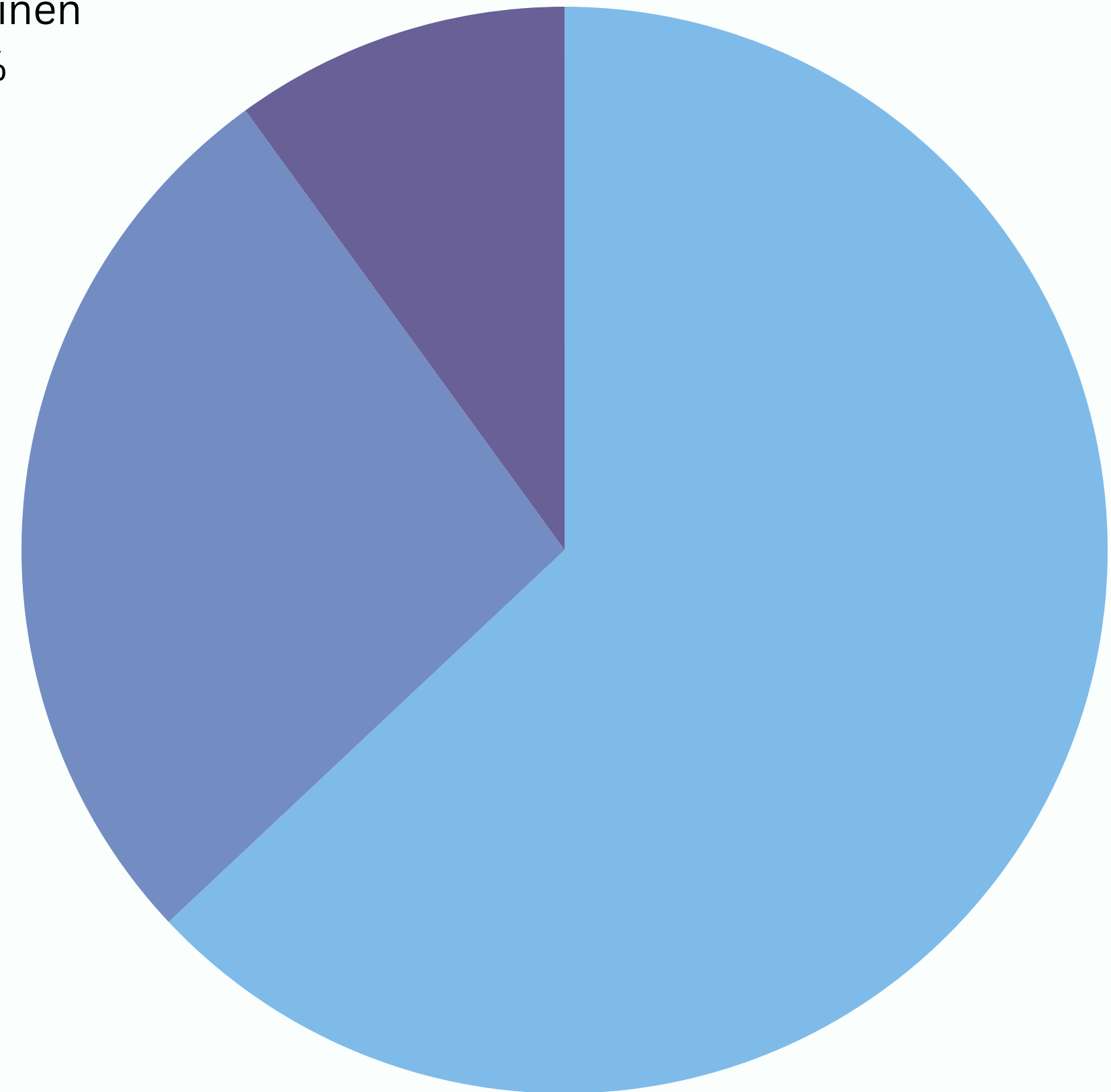
Tyytyväisyys mökkikunnan kierrätyspalveluihin

Suurin osa (63,1 %) vastaajista on tyytyväisiä mökkikunnan kierrätyspalveluihin. Etenkin palvelu, kierrätyksen vaivattomuus, kierrätyspisteiden sijainti oman mökki- tai asiointimatkan varrella ja selkeys keräsivät kiitosta. Vastaajista 27,2 % ei ollut tyytyväisiä: etenkin tyhjennysväli, aukiolot sesonkiaikaan ja muovijätteen heikot kierrätysmahdollisuudet harmittivat. Tarkemmat kommentit mökki-seudun kierrätyspalveluista seuraavilla sivuilla.

Ei tyytyväinen
27,2 %

Ei osaa sanoa
9,7 %

Tyytyväinen
63,1 %

Mitä hyvää kierrätyspalveluissa 1/2

“Kohtuullinen etäisyys aluekeräykseen ja lajittelupisteisiin.”

“Useampi kierrätyspiste kohtuu etäisyydellä.”

“Muovinkeräyskin jo toimii!”

“Hyvä lähilajittelupiste kyläkeskuksessamme.”

“Saatavuus, hyvä asiakaspalvelu!”

“Vaivattomuus.”

“Erittäin toimiva jätehuoltopiste kirkolla. Mikkelissä toimiva Bio-Sairila, jota myös käytän aina tarvittaessa niille jätteille, joita ei voi kirkonkylän pisteeseen jättää.”

“Keräyspiste matkan varrella.”

“Helppo saavutettavuus.”

“Veneellä pääsee kierrätyspisteelle.”

“Puumalan kierrätyspiste on hyvä.”

“Suomen paras kierrätyspiste, usein auki myös.”

Mitä hyvää kierrätyspalveluissa 2/2

“Mahdollisuus kierrättää monessa paikassa.”

“Ystävällinen palvelu.”

“Monipuoliset, hoituu kauppareissulla.”

“Selkeät ohjeet ja laaja kierrätysmahdollisuus.”

“Edullinen jätehuolto.”

“Hyvä palvelu ja selkeys.”

“Päätien varrella.”

“Siisti paikka.”

“Palvelut toimivia ja lähellä.”

“Pisteitä eri puolilla Mikkeliä”

“Aikoja sorvattu vapaa-ajan asukkaat huomioiden.”

Mitä kehitettävää kierrätyspalveluissa 1/2

”Jäteaseman aukioloajat suppeat”

“Huonosti auki ja kallista.”

“Seka- ja biojätteen keräyspisteitä paremmin saavutettavaksi.”

“Muovinkeräys kaikille asemille.”

“Kierrätyspisteen kunnossapito etenkin siivous.”

“Muovia lähemmäs.”

“Jäteasemalla sesonkiaikaan pitemmät aukioloajat. Myös jätepisteiden tyhjennysväliä voisi lyhentää.”

“Vaarallisen jätteen, esim maalin kierrätys.”

“Kirkonkylän linja-autoaseman jätepiste on liian pieni ja linnut levittävät jatkuvasti kontin jätteet ympäriinsä. Liian vähän yleisiä sekajätejäteastioita myös siksi jäteastiat pursuavat eri kierrätyspisteissä.”

“Muovi ja kartonkityhjennysvälit harvat kesäisin kun enemmän käyttäjiä.”

“Biojätekeräys esim yhteisastiana kompostoinnin sijaan.”

“Ylläpito.”

Mitä kehitettävää kierrätyspalveluissa 2/2

“Jätepisteiden koko ja jäteaseman aukioloajat.”

“Kierrätyskeskus puuttuu nyt.”

“Tuukkalassa uusittu piste, mutta suppea ja muistettava itse vuosimaksu.”

“Kylille kierrätyspisteitä.”

“Sekajäteastiat ja kierrätysastiat ovat eri paikoissa ja hyvin hajallaan. Emme voi viedä kierrätettäviä jätteitä oikeaan kuntaan, koska kierrätyspisteet ovat kotimatkan näkökulmasta väärässä suunnassa. Niinpä viemme ne naapurikunnan astioihin. Savonlinnan jätemaksu on suhteettoman korkea verrattuna palveluun, jota sillä saa. Koska kierrätämme ja kompostoimme lähes kaiken, sekajätettä syntyy vain pieni pussukka viikossa.”

“Opastusta, sekajätteen aluekeräyspisteen viereen opastaulu, missä kerrotaan lähimmät keräyspisteet..”

“Kieppi ei ole juuri koskaan viikonloppuisin auki.”

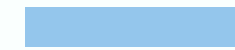
“Uutta elämää ja Kieppi takaisin.”

“Tiedottamista kesäasukkaille.”

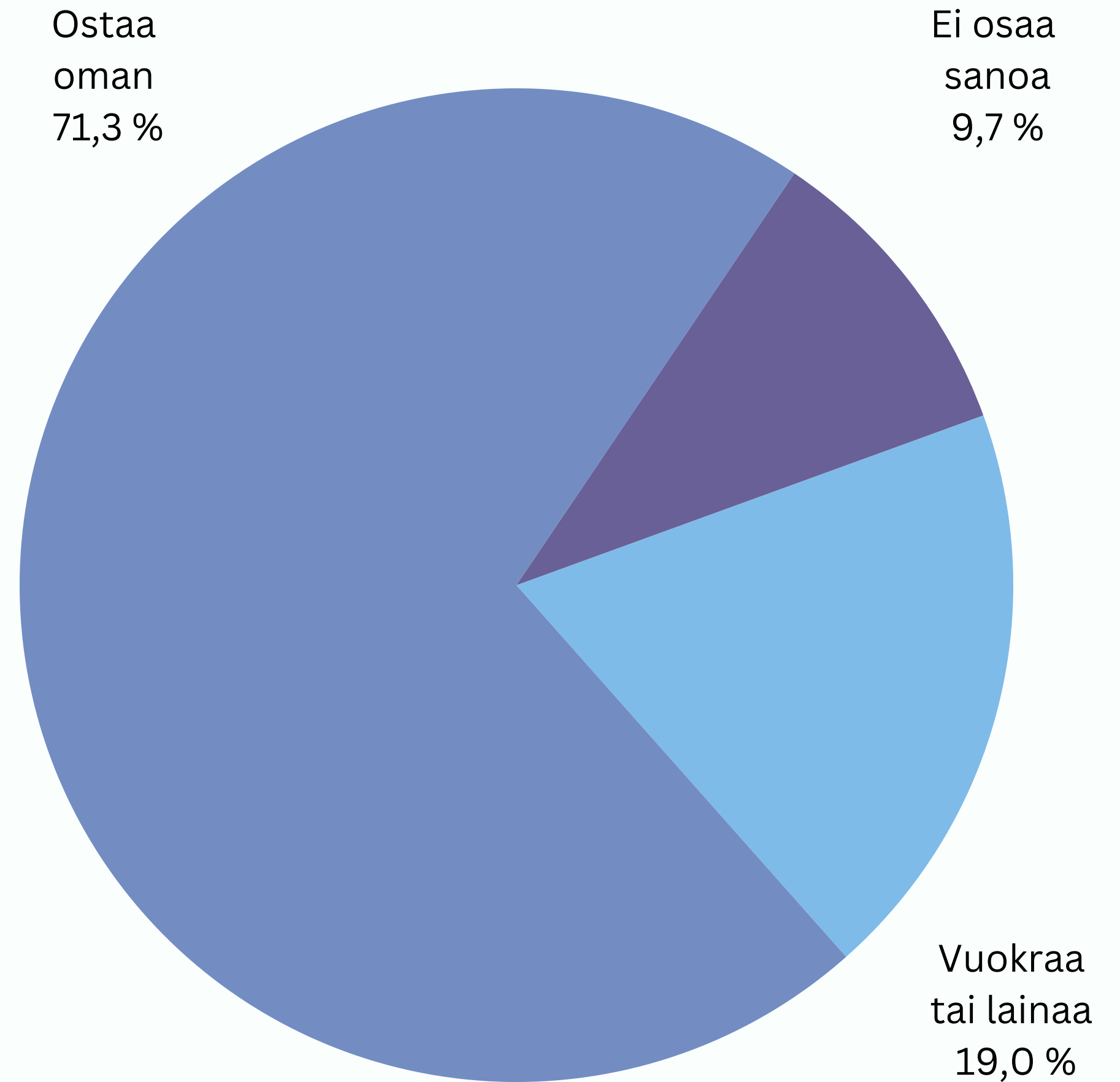
“Jätepisteen aukioloaikoja voisi laajentaa kesäaikana esim. lauantaina olisi mahdollisuus toimittaa jätteitä.”

Vuokraus/laina vs. omaksi ostaminen

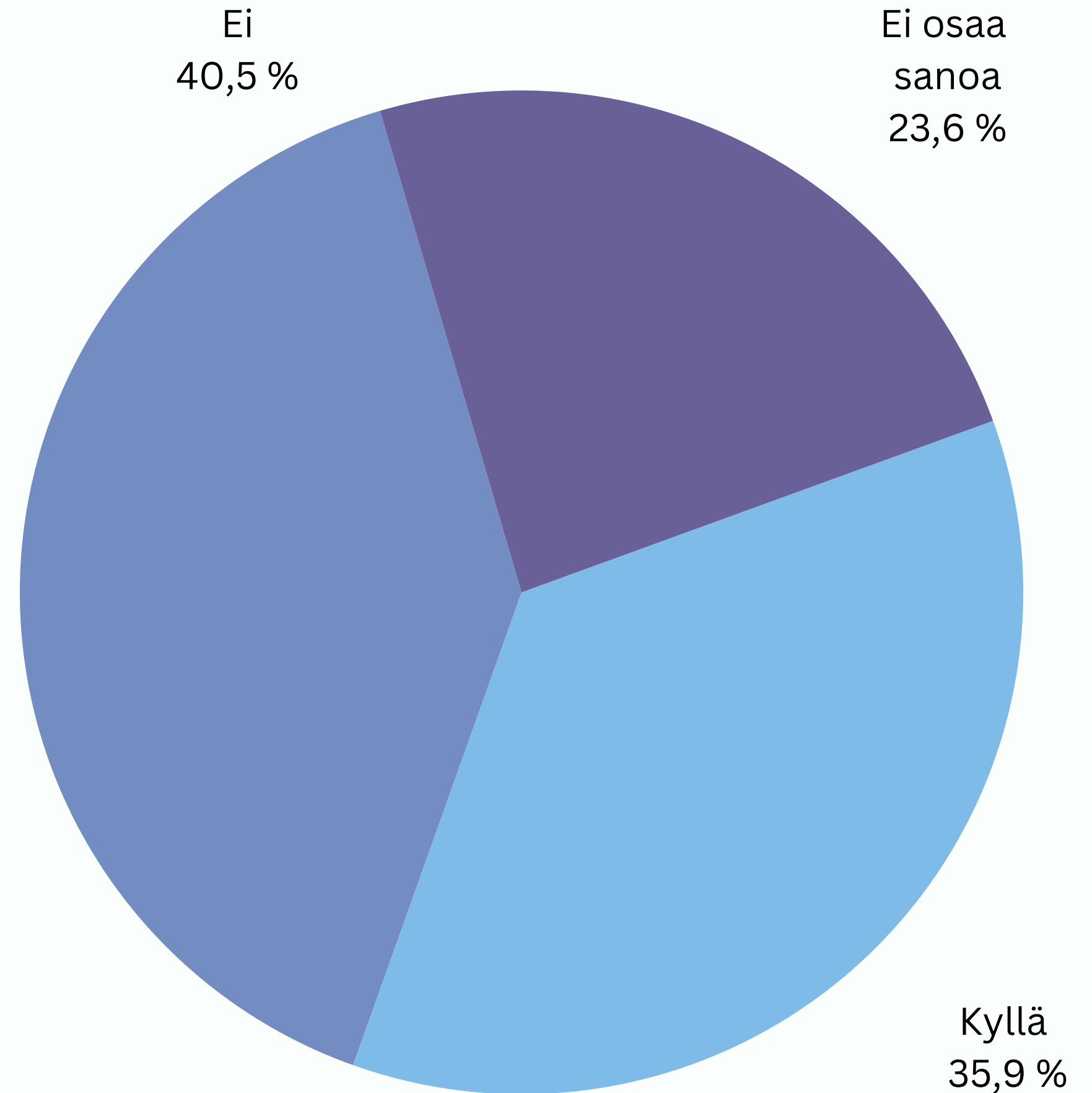

Vastaajista 71,3 % ostaa välineistöä, työkaluja ja -koneita mieluummin omaksi mökille kuin vuokraisi tai lainaisi. Lähes joka viides olisi valmis vuokraamaan tai lainaamaan omistamisen sijaan.

Kiinnostus välineiden ja laitteiden yhteiskäyttöraatkaisuihin

Vastaajista reilu kolmannes olisi kiinnostunut välineiden ja laitteiden yhteiskäyttöraatkaisuista liittyen esimerkiksi veneilyyn, puutarhatyökoneisiin, harrastevälineisiin tai sähköautojen yksityisiin latauspisteisiin. Yhteiskäyttöraatkaisujen potentiaalia lisää myös se, että vastaajista 23,6 % ei osannut sanoa kiinnostuksestaan. Vastaajista 40,5 % ei ollut kiinnostunut yhteiskäytöstä.

Mitä välineitä ja laitteita toivotaan yhteiskäyttöön

Avoimissa kommentteissa toivottiin runsaasti erilaisia työkaluja ja koneita, joita tarvitsee selkeästi harvemmin mökillä. Lisäksi erilaiset harrastevälineet ja liikkumiseen liittyvät ratkaisut kiinnostivat.

1) Erityisesti nämä toistuiivat vastauksissa:

- Oksasilppuri, jyrsin, raivaussaha
- Klapikone
- Minikaivuri (esim. kantojen poistoon ja isojen kivien siirtelyyn, maan levittämiseen)
- Tekstiili- ja painepesuri
- Sähköauton latauspiste
- Peräkärri

2) Yhteiskäyttöön moni vastaaja toivoi:

- Isommat puutarha- ja rakennuskoneet (ruohonleikkuri, lumilinko, haketin, sirkkeli, niittokone, lehtipuhallin, trimmeri, hiomakone, moottorisaha, pensas- ja kaislaleikkuri)
- Erilaiset työkalut ja -välineet, turvavarusteet (jalkineet, käsineet, vaatteet, kypärä)
- Pitkät tikkaat, rakennus- ja maalaustelineet, rännien puhdistusvälineet
- Aggregaatti
- Vene (etenkin Saimaan puolelle), moottorikelkka
- Yhteiskyydit, autonpesupaikka painepesurilla
- Palju, vesipumppu
- Harrastevälineet (kanootti, SUP-lauta, polkupyörä), pihapelit
- Pyykinpesukone, ompelukone
- Lisäastiasto

2.4

VAPAA SANA

Vapaa sana: mökin vuokraus 1/2

“Mökin vuokraus voi olla tulevaisuudessa ajankohtaista myös meillä.”

“Vuokraaminen lisää käyttöä joo hyvä, mutta lisämateriaalia pitää ostaa, mökille ja siellä kuluu enempi puuta jne, niin onko se hiilineutraalia tai otettu huomioon, jos niin miten.”

“En halua naapuriin vuokraustoimintaa.”

“Mökkien vuokraus ei ole vain hyvä asia, kuten tässä kyselyssä annetaan ymmärtää. Vuokrauksesta tulee aina myös haittaa. Jos on tottunut rauhalliseen mökkinaapurustoon ja yhtäkkiä sitä aletaankin vuokrata viikkottain äänekkäille lapsiperheille, joilla pitää olla kaikki härpäkkeet, äänekkäät viihdykkeet, vesiskootterit yms. härpäkkeet tai jos mökkiä vuokraa nuorisoporukka biletykseen 24/7. Tällöin muut rauhalliseen luontoelämään tottuneet, sekä luonto itse, että herkkä linnuston pesintäaikaan häiriintyvät. Se voi aiheuttaa suunnatonta harmia ympäristölle.”

“En halua täysin vieraille vuokrata mökkiä tai markkinoida.”

“Keskitetty siivous yms. välityspalvelu pientä korvausta vastaan voisi houkutella vuokraamaan nykyistä mökkiä.”

“Mainostamiseen apua ulkomaalaisille.”

“Asia kiinnostaa jonkun verran, mutta riskit pelottavat.”

“Periaatteessa tämä on hyvä idea. Toivottavasti lisääntyy. Vuokraushinnat kiinnostaisivat minua.”

Vapaa sana: mökin vuokraus 2/2

“Mökin vuokraus ja jakamistalous tarjoavat mahdollisuuden hyödyntää jo olemassa olevaa rakennuskantaa tehokkaammin. Usein mökit ovat suuren osan vuotta tyhjillään, joten vuokraaminen lisää käyttöastetta ilman tarvetta uudellerakentamiselle. Tämä vähentää resurssien kulutusta ja pienentää ympäristövaikutuksia. “

“Olen vähän negatiivinen asian suhteen, lyhytaikaiset vuokralaiset voivat olla juhlivaa porukkaa, melua ja epäsiisteyttä.”

“Hyväkuntoisia talviasuttavia mökkejä kannattaisi kyllä vuokrata”

“Jos mökki on vähällä käytöllä, kannattaa tarjota muille mahdollisuus mökkeilyyn. Samalla voi itse ansaita mökin ylläpitoon.”

“Tietyllä tavalla mökinvuokraus kiinnostaisi, mutta mietin sitä, että minkälaiseen kuntoon vuokralaiset jättävät mökin. Onko se turvallista ja kannattavaa toimintaa?!”

“Mökkini on vaatimaton eikä ketään kiinnosta keskellä mettää olla hyttysten syötävänä.”

“Mökkiläisille voisi tehdä jonkin ”infopakedin”, seminaarin tms, jossa kerrottaisiin, mitä kaikkea mökin vuokraamiseen liittyy ja miten vuokrauksen voi tehdä sujuvasti, ja millaista mökeistä olisi vuokrakysyntää Etelä-Savossa. Oikealaiseen lajitteluun voisi myös mökkiläisiä kannustaa, ehkä voisi olla tähän myös joitakin niksejä, miten pieniinkin mökkeihin (kuten esim meillä) voisi saada jätteiden lajittelun kätevästi mahtumaan.”

“Onko olemassa kysyntää mökille, jolla ei ole mukavuuksia?”

Vapaa sana: jakamis- ja kiertotalous 1/3

“Välineiden yhteiskäyttö hyvä. Vesiskoottereille totaalikielto.”

“Helsingistä pääsee Mikkeliin helposti junalla ja bussilla, mutta jatkoyhteydet mm. Puumalan suuntaan harvenevat koko ajan. Hankalin tilanne on juuri kesällä. Joku kimppakyytjärjestely tai edullinen autonvuokraus oli mahtava juttu niin, auton voisi noutaa ja palauttaa Matkakeskuksen läheltä ja lähelle.”

“Lainattavien työkalujen idea on hyvä. Olisi myös kiinnostavaa saada tietoa muiden samalla alueella asuvien mökkiläisten maansiirto-, ruoppaus, porakaivo tms. hankkeista. Tämä voisi vaikuttaa hankkeiden hintaan.”

“Olisi tosiaan hyvä, jos isompia välineitä voisi lainata tai vuokrata kohtuuhintaan. Vanhan talon remontointiin kuluu rahaa paljon, vaikka mielellämme työllistämme myös paikallisia yrityksiä. Raha ei kuitenkaan riitä ihan kaikkeen.”

“Elämme ekologisesti, kierrätämme rakennuksen purkutavaraa uusissa rakennuksissa sekä hyödyttömät tarvikkeet kierrätämme jätepisteillä, ongelmajätteet EkoSairilan pisteillä.”

“Suomesta puuttuu”lainaus/vuokrauspalvelu” yksityishenkilöiden väliltä laajemminkin.”

“Kaikenlaiselle yhteiskäytölle ääni.”

“Jakamistalous on oikea suunta. Ympäristön huomioimisen lisäksi se lisää yhteisöllisyyttä.”

“Jätteiden lajittelusta tulisi ohjeistaa paremmin. Mäntyharjun kunnalla oli jokin kampanja tähän liittyen, mutta se ei näkynyt mitenkään.”

Vapaa sana: jakamis- ja kiertotalous 2/3

“Kiertotalouden näkökulmasta mökkeilyssä korostuvat materiaalien uudelleenkäyttö, pitkäikäisyys ja huollon merkitys. Esimerkiksi kalusteiden kunnostaminen, kierrätysmateriaalien hyödyntäminen rakennus- ja piharatkaisussa sekä laitteiden säännöllinen huolto vähentävät jätettä ja pidentävät mökin elinkaarta. Paikalliset kiertotalouspalvelut, kuten kompostointi ja luonnonmukaiset jätevesiratkaisut, tukevat kestäväää käyttöä.”

“Joku kimppakyytisysteemi olisi kiva.”

“Näppäret, ulkona säilytettävät kierrätysastiat mökille. Muurahais-, ampiais- ja karhuvarmat. Mökin pienet sisätilat hankaloittavat kierrätystä.”

“Melkein kaikki aiheeseen liittyvä on hyvin paljon kiinni omasta viitseliäisyydestä ja esimerkiksi jätemaksuihin liittyvää valitusta en pysty ymmärtämään.”

“Kannattaa tehdä kierrätys ihmisille mahdollisimman helpoksi.”

“Yleisesti ihmiset säilyttävät mökeillä todella paljon tavaraa jota ei käytä, mutta joka on käyttökelpoista. Niin tällaisen tavaran yhteiskäyttö vuokraamalla, lainaamalla, myymällä tai lahjoittamalla esim jonkin yhteisen pisteen kautta (some tai fyysinen kompleksi) voisi kasvattaa mökkipaikkojen yhteisöllisyyttä ja myös pienentää hiilijalajälkeä sekä edistää kestäväää mökkeilyä.”

“Mikkeli ajoi alas varsinaisen helmen, eli kierrätyspisteen, josta sai ostaa kierrätettyjä koneita ja muuta tavaraa .Tekisi mieli sanoa HÄVETKÄÄ!!! Toinen asia, mikä täällä on pielessä. Yhteisille jätepisteille viedään peräkärryllinen kamaa, joka pitäisi pientä maksua vastaan viedä suoraan Ekosairilaan.”

Vapaa sana: jakamis- ja kiertotalous 3/3

“Jakamis- ja kiertotalous ovat hyviä asioita, jotka tulevat lisääntymään tulevaisuudessa uusien mökkeilysukupolvien myötä. Uudet ideat ja innovaatiot tuovat / luovat työpaikkoja sekä elämisen mahdollisuuksia maaseudulle, pienemmille paikkakunnille.”

“Biojätteen keräyksen mahdollistaminen, yhteinen jätekaivon tyhjennys”

“Vaikken itse ole innokas jakamistalouteen mökkiä jakamalla, toivon, että kaikkineen jakamistalous nousisi.”

“Roskien polttoon voisi lisätä tiedotusta ja vähentää ko. tekemistä.”

“Voisi olla enemmän yhteisöllisyyttä mökkinaapurien välillä, ei pelkästään työkalujen/laitteiden jakamista, vaan myös muuta vaihtotaloutta ja kierrätystä (esim. ruoka ja kirjat).”

“Koneiden ja laitteiden lainaus/vuokraustoiminta mökkiläisten/kyläläisten kesken olisi hyvä. Eri asia että miten sen saisi toimimaan ja organisoitua.”

“Vaarallisten jätteiden keräilyautojen kiertäminen myös syrjäkylillä.”

“Hyvä teema! Kannustusta jakamistalouteen myös mökkinaapureiden kesken, kun ei olla kovin tuttuja, on kynnys korkea kysyä.”

“Kylällä sijaitseva vuokrauspiste isommille pihatyökoneille olisi hitti, Mikkeliin asti ei tule lähdettyä.”

“Jäte / kierrätyspisteet paremmiksi. Latausasemia kaupalle. Kevyt vuokrauspalvelu toimintaa.”

Vapaa sana: kestävä mökkeily ja mökkeilyn hiilijalanjälki 1/4

“Valistusta luontoarvoista ja ainutlaatuisen luontomme ja ympäristömme pyhyydestä.”

“Suurimmat mökkeilyn hiilijalanjälkeen vaikuttavat tekijät ovat autoilu kodin ja mökin välillä sekä mökin lämmitys. Jos autoilun päästöjä haluttaisiin vähentää, tulisi julkiseen tai carsharing-palveluihin panostaa. Ympärivuotisen mökkeilyn lämmitys on iso osa hiilijalanjälkeä, joten investointeja aurinkoenergiaan olisi järkevää kompensoida valtakunnallisesti.”

“Painottaisin yksilönvastuuta luonnon ja ympäristön puhtaanapitämisen tärkeydestä ja roskien kierrättämisestä.”

“Lisää sähköautojen latausasemia.”

“Välttäisin turhaa, mökkielämää hankaloittavaa sääntelyä ja vastakkain asettelua. Oikeaan tietoon perustuva valistus oikeista tavoista kierrättää ja ihmisten ja luonnon välisestä rinnakkaiselosta johtanee parhaiten kestävä mökkeilyn edistämiseen.”

“Joukkoliikenteen käytön mahdollisuus kesäkautena Joutsan ja Kangasniemen välillä. Lisätoiveena Kangasniemen ja Jyväskylän välillä sekä Kangasniemen ja Mikkelin välillä. Helsingin ja Jyväskylän välisen pikavuoron ajaminen kesäsesonkina Kangasniemen kautta 1-2 vuoroa päivässä.”

“Kimppakyytien joku sovellus.”

Vapaa sana: kestävä mökkeily ja mökkeilyn hiilijalanjälki 2/4

“Vuokrausta kannattaa harkita, toivoisin että paikalliset ja ulkomaalaiset kierrättäisivät paremmin, sähköauton latausinfraa kaivataan pienempiin kyliin.”

“Vesiskootterit pois.”

“Auton latauspisteitä esim. Ristiinaan, jossa paljon kesäasutusta. Veneiden latauspiste on jo, vaikkei sillä toistaiseksi ole käyttöä, kun ei ole sähköveneitäkään.”

“Pyrin pidentämään käyttämieni hyödykkeiden elinkaarta. Kesällä olen kerralla monta viikkoa, jolloin ei tule liikkumisen hiilijalanjälkeä. Kierrätän. Käytän biopohjaisia pesuaineita. Mökkiä käyttää perhe ja myös läheiset ystävät ovat tervetulleita eli käyttöaste korkeahko.”

“Halvempia, luotettavasti toimivia aurinkopaneeliratkaisuita vapaa-ajanasuntojen käyttötarpeisiin. Kysyin tarjousta ja maahan pystytetyn paneelin hinta oli niin tähtitieteellinen, että sitä ei vain voinut hankkia. Lisätietoa siitä mihin mökkiläinen voi viedä kuivakäymäläjätteen.”

“Aurinkosähkö, ei peruslämpöä talvisin, ei vesijettejä. Yhteiskulku saariin. Jos saarella useampi mökki, niin yksi kunnollinen yhteislaituri veneille.”

“Sähköauton latausverkoston parantaminen.”

“Verkkokalastuskiellon pidentäminen, sähköinen veneily”

Vapaa sana: kestävä mökkeily ja mökkeilyn hiilijalanjälki 3/4

“Paljon parannettavaa olisi esim. kimppekyytien järjestämisessä ja hyödyntämisessä alueille, missä julkinen liikenne ei toimi säännöllisesti. Tuntuu hullulta kuinka paljon autoliikennettä suhaa eestaas Etelä-Suomen ja muun Suomen väliä.”

“Ehkä hyvien esimerkkien esittely auttaisi ymmärtämään hyödyt. Vaikka tuo omat tavarat / vuokralaisten käyttöön annettavat.”

“Esim. voisi olla mökkiläisten yhteinen kulkusome, eli jos joku käy kaupassa niin voisi ilmoittaa milloin menossa ja mahdollisesti ottaa muita kyytiin tai tuoda toisellekin jonkun pikkuasian.”

“Kunnan tonttivuokrakäytännöt estävät ympäristöystävällistä kehittämistä, koska jokainen investointi on riski, jos vuokrasopimus irtisanotaankin kovin pian. Sama ongelma ollut jo yli 20 vuotta, mistä voi miettiä 'hiilijalanjälkivelkaa'.”

“Kestävä mökkily ei ole pääprioriteetti, vaikka toki sitä pyrin edistämään.”

“Aurinkosähkön tuotantokimpassa useamman mökkiläisen kanssa lähellä omia mökkejä. Parantaisi huoltovarmuutta ja itsenäistä energiantuotantoa.”

“En osaa määritellä tarkasti mutta: - luontoa kunnioittaen - hiilinielua ajattelun viemistä käytäntöön omilla valinnoilla!”

Vapaa sana: kestävä mökkeily ja mökkeilyn hiilijalanjälki 4/4

“Mökkeilyn hiilijalanjälki muodostuu pitkälti liikkumisesta ja energiankulutuksesta. Päästöjä voidaan pienentää esimerkiksi kimppekyydeillä, energiatehokkailla lämmitysratkaisuilla ja uusiutuvalla energialla. Oikeaoppinen puulämmitys ja paikalliset polttopuut ovat myös ekologisia vaihtoehtoja. Vedenkulutuksen hallinta ja järvi- tai sadeveden hyödyntäminen pesuun keventävät mökkeilyn kuormitusta entisestään.”

“Kestävä mökkeily tarkoittaa myös luonnon kunnioittamista ja alueen elinvoimaisuuden tukemista. Selkeät ohjeet jätteenlajitteluun, energian ja veden säästöön sekä lämmityksen käyttöön auttavat vieraita toimimaan ympäristöystävällisesti. Lisäksi paikallisten palvelujen hyödyntäminen sekä ympäristöä säästävät piharatkaisut, kuten niityt ja monimuotoisuutta tukevat istutukset, vahvistavat vastuullista toimintaa.”

“Kokonaisuutena mökin vuokraus, kiertotalouden periaatteet ja kestävät käytännöt voivat yhdessä vähentää mökkeilyn ympäristövaikutuksia, parantaa luonnon hyvinvointia sekä tarjota laadukkaita ja vastuullisia elämyksiä niin omistajille kuin vierailijoillekin.”

“Ei sinänsä uusia ajatuksia. Oman hiilijalanjäljen pienentäminen on etusijalla.”

“Suurin osa vakituisista mökkiläisistä kierrättää ja suojelee luontoarvoja oikeen hienosti. Vuokralaiset tuo hieman erilaista kulttuuria ympäristöön.”

Vapaa sana: muut asiat 1/2

“Etelä-Savon vapaa-ajan asukkaista iso osa tulee pääkaupunkiseudulta. Utiskirje tapahtumista ja päivittäispalvelun aukioloajoista tietoa siinä. Se ei ole markkinointia vaan asukaspalvelua. Utiskirje voi houkutella käyttämään mökkiä useammin.”

“Vapaa-ajan asukkaille tasa-arvoinen kiinteistövero.”

“Erityisesti vanhusten ja liikuntarajoitteisten mökkeilyyn liittyviä palveluja ja esteettömiä ratkaisuja tulisi kehittää ja tuoda niitä nykyistä enemmän esille. Osaamista ja hyviä esimerkkejä alueelta löytyy! Kunnat ja Etelä-Savon maakunta kokonaisuudessaan aktiiviseksi! Väestö vanhenee.

“Valitettavasti monia kesämökkejä ei käytetä. Tämän seurauksena monet näistä taloista ovat huonossa kunnossa.”

“Tiedon voimakas jakaminen eri tahoille. Myös huolehdittava, että menee perille.”

“Näköjään ihmiset tarvitsee selkeitä sääntöjä ja ohjeita!”

“Veneen laskupaikoista esim olisi hyvä tietää, missä niitä sijaitsee, kalastuslupien ostosta parempaa tietoa ihmisille, mihin mikäkin lupa käy.”

“Mökkiläisen palveluhakemisto voisi olla hyvä.”

Vapaa sana: muut asiat 2/2

“Mökkitalkkari: puunkaato, nikkarointi, maalaus, laiturinnosto, kattojen puhdistus.”

“Junapysähdyskä Häkivuorelle!!!”

“Mökkien omistajat vanhentuvat ja monien varallisuus sen kun vaan kasvaa, mutta liikkuminen ja voimat vähenevät. Sen takia monet haluaa ostaa entistä enemmän ns. mökkien talonmiespalveluja sekä remonttipalveluja. Niiden löytäminen on kuitenkin vieraspaikkakuntalaisille hankalaa ja eikä tiedä, onko palvelun laatu kohdallaan vai huijataanko Savossa. Helposti hankittava, sujuva, sanansa pitävä, monipuolinen ja kohtuuhintainen mökkien huolto- ja remonttirinki saattaisi olla satojen ellei tuhansien mökkiläisten ongelmien ratkaisija. Kun ei noita palveluja Temustakaan osta.”

3

JOHTOPÄÄTÖKSET

Johtopäätökset

Vuonna 2022 tehtyyn kyselyyn verrattuna demografiset tiedot ovat pysyneet samankaltaisina.

- Edelleen suurin osa vastaajista asuu vakituisesti Uudellamaalla ja on työikäinen nainen.
- Joka neljäs vastaaja mökkeilee Mikkelissä. Mikkelin sijoittui kotipaikkakuntien joukossa kärkipäähän heti Uudenmaan kuntien jälkeen.
- Mökillä oleskelu ajoittuu yleensä viikonlopun ympärille, mutta lähes 1/3 vastaajista viipyy pidemmän ajan kerrallaan.

Selvä muutos vuonna 2022 tekemäämme mökkimatkakyselyyn verrattuna näkyy sähköautoilussa: sähköauton latausmahdollisuudet nousivat nyt huomattavasti enemmän esiin.

Johtopäätökset: Mikä lisääisi mökillä vietettyä aikaa

Osa mökillä vietettävään aikaan vaikuttavista asioista on sellaisia, jotka johtuvat mökkeilijän asuinpaikasta, elämäntilanteesta, taloudellisesta tilanteesta tai muista olosuhteista.

Osaan asioista, jotka voisivat lisätä mökillä vietettävää aikaa, voidaan vaikuttaa mökkiseudulla. Näitä ovat esimerkiksi vakaat verkkoyhteydet, etätyömahdollisuudet, parempi palvelutarjonta sekä julkiset liikennepalvelut ja alueen saavutettavuus.

Johtopäätökset: Oman mökin vuokraaminen

Oman mökin vuokraaminen on herkkä asia: 2/3 vastaajista ei ole edes kiinnostunut vuokraamaan mökkiään vieraille.

Orastavaa kiinnostuksen kasvua vuokraamista kohtaan on silti: lähes 13 %:lla vastaajista on kokemusta vuokraamisesta. Kokemukset ovat pääosin hyviä.

Oma mökki laitetaan vuokralle useimmiten vuokramökkejä välittävän yrityksen kautta. Myös tutuille vuokraaminen on suosittua.

Johtopäätökset: Vuokraamisen esteitä

Yleisin vuokraamisen este on tunneside mökkiin. Mökki on oma tärkeä paikka eikä sinne haluta vieraita ihmisiä. Tuntemattomat tuntuvat isolta riskiltä. Tunneside voi olla suuri, vaikka itse ei ehtisi mökkiä paljoa käyttää.

Ajatus vuokraamisesta koetaan hankalaksi välimatkan, vuokralaisten vaihtopäivän järjestelyjen ja palvelujen puuttumisen vuoksi. Henkilökohtaisten tavaroiden pois siirtäminen tuntuu vaivalloiselta. Mahdollinen ilkivalta ja häiriöt pelottavat. Kunnossapitotarpeiden ja -kustannusten lisääntyminen huolettaa. Mökin kunnon ja varustetason ei ajatella kiinnostavan vuokraajia.

Johtopäätökset: Palveluja vuokraamisen tueksi

Vuokraamista tukevat ja sen eri vaiheisiin liittyvät palvelut voisivat jonkin verran lisätä yksityisten mökkien antamista vuokralle.

Vuokraamista tukevien palvelujen saatavuus ja saavutettavuus ovat oleellisen tärkeitä: vastaanotto- ja luovutuspäivän palvelut, siivous, tekstiilien vuokraus jne.

Tietoa vuokraustoiminnasta tarvitaan: missä menee ammattimaisen majoitustoiminnan raja, miten laki velvoittaa vuokranantajaa esim. turvallisuusasioihin, mitä tulee tietää verotuksesta ja vakuutuksista. Valmis vuokrasopimuspohja olisi hyödyllinen.

Myös hyvää markkinointikanavaa kaivataan avuksi. Moni tiedostaa, että markkinat ovat ulkomailla, esim. Keski-Euroopassa.

Ohjeet, miten varmistaa vuokralaisen luotettavuus, ovat toivottuja.

Johtopäätökset: Lajitteleminen mökillä

Lajitteleminen on varsin yleistä, lähes kaikki lajittelevat mökillä jollain tapaa. Muovijätteen kierrätysmahdollisuuksiin toivotaan eniten parannusta, muiden jakeiden kierrättämismahdollisuuksia on hyvin tarjolla mökkikunnissa.

Kierrätyspisteiden käyttö on varsin laajaa. Mökkeilijöistä 2/3 on tyytyväisiä mökkikuntansa kierrätyspalveluihin. Tyhjennysvälien, sesonkiaikojen aukioloaikojen ja muovijätteen kierrätysmahdollisuuksien parantaminen lisäisi kierrättämistä ja tyytyväisyyttä palveluihin.

Kiitosta saavat helppo saavutettavuus, vaivattomuus, hyvä asiakaspalvelu, aukioloajat ja kierrätyspisteiden kattavuus.

Kehitettävää olisi vastaajien mielestä saavutettavuudessa, aukioloajoissa, ylläpidossa ja muovijätteen kierrätysmahdollisuuksissa.

Johtopäätökset: Välineistön jakaminen ja yhteiskäyttö

Noin viidesosa mökkeilijöistä olisi valmis vuokraamaan tai lainaamaan välineistöä omaksi ostamisen sijaan. Omaksi hankkiminen kiinnostaa edelleen suurinta osaa.

Yhteiskäytön ja jakamisen ratkaisusta on kiinnostunut noin 1/3, mutta potentiaalia on enemmän. Erilaiset työkalut ja -koneet, harrastevälineet ja liikkumiseen liittyvä ratkaisut kiinnostavat jakamisen kohteina.

Kehitysideoita vastaajilta

Jatkoyhteydet matkakeskuksesta eteenpäin pienempiin taajamiin harvenevat. Kimppakyytijärjestely tai autonvuokraus auttaisi asiaa.

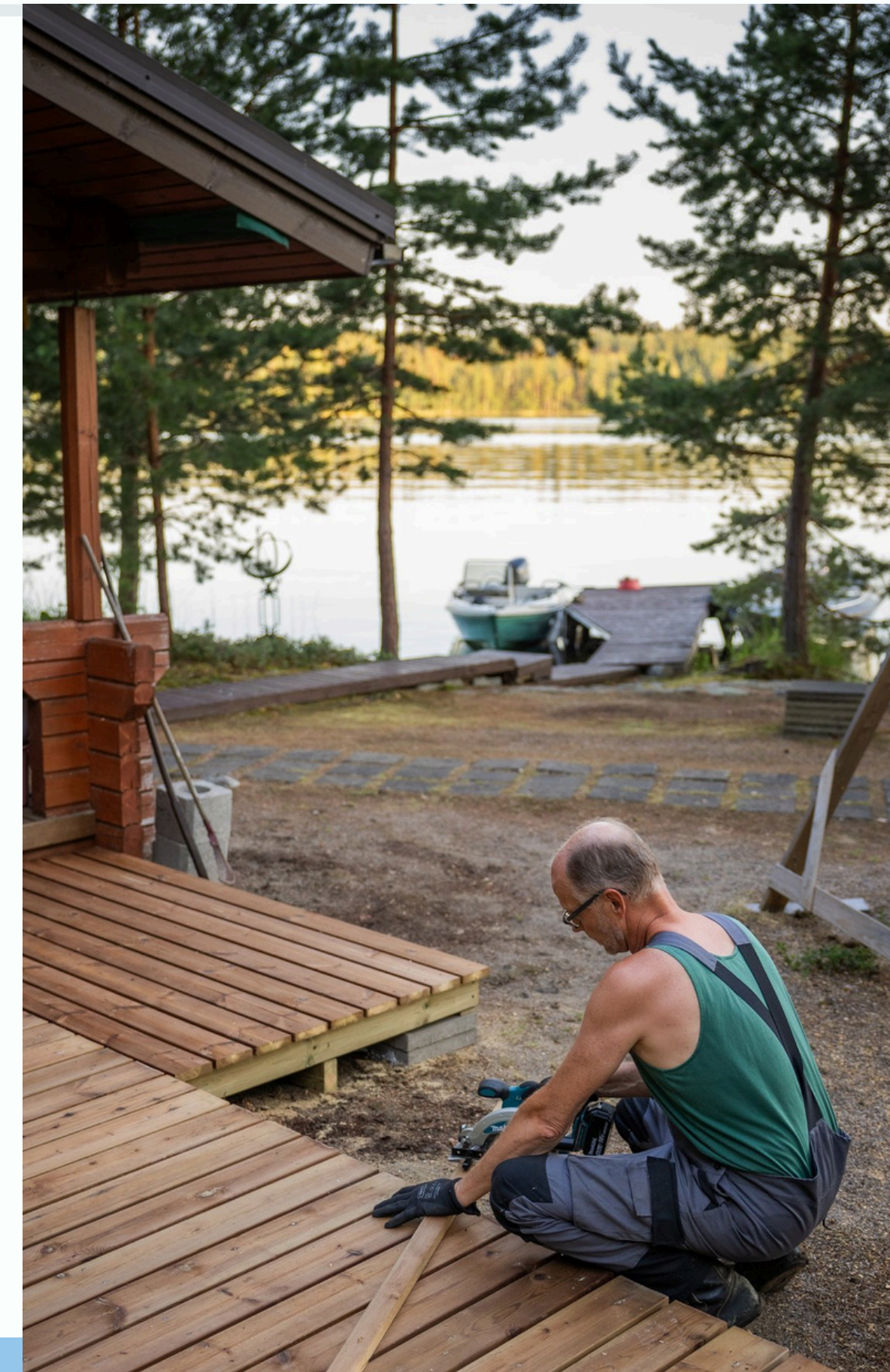
Muurahais-, ampiais- ja karhuvarmat näppärit ja ulkona säilytettävät kierrätysastiat mökille. Pienet sisätilat hankaloittavat kierrätystä.

Vaarallisten jätteiden keräilyautot kiertämään myös syrjäkylillä.

Sähköautojen latausverkoston parantaminen. Sähköisen veneilyn kehittäminen.

Aurinkosähkön tuotantokimppa useamman mökin kesken.

Helposti hankittava, monipuolinen ja kohtuuhintainen mökkien huolto- ja remonttirinki.

LAITURILLA®

HINEE – Kohti hiilineutraalia mökkeilyä -hanke

Lisätietoja:

Tuula Pihkala, projektipäällikkö, tuula.pihkala@mikseimikkeli.fi
Veera Kinnunen, viestintäasiantuntija, veera.kinnunen@mikseimikkeli.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Etelä-Savon
maakuntaliitto

MIKSEI MIKKELI